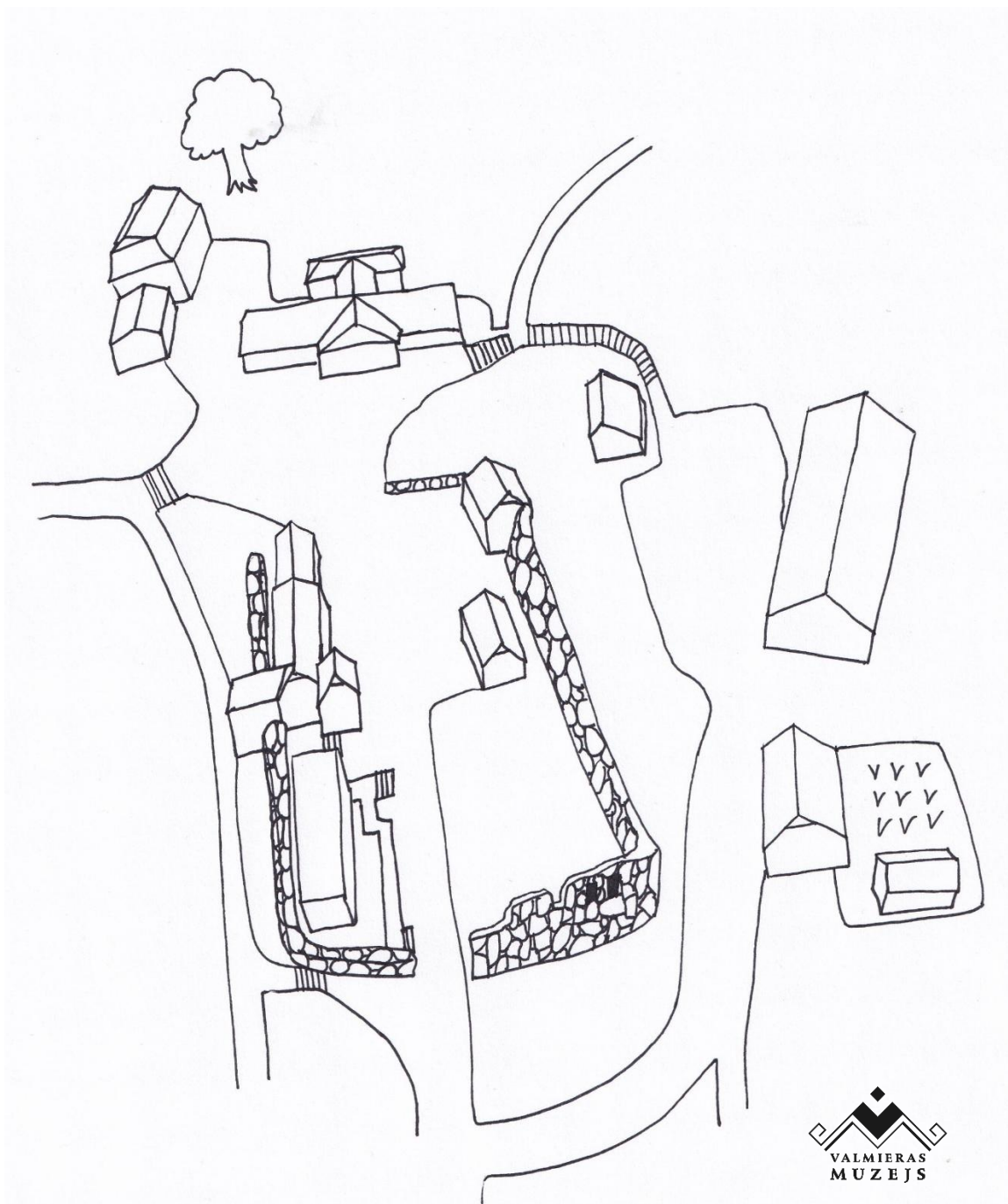

Valmieras muzeja darbības un attīstības stratēģija 2025.-2034.

Saturs

Saturs	2
Ievads	3
1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā	3
1.1. Darbības pilnvarojums	4
1.2. Misija, vīzija un vērtības.....	4
2. Pašreizējās situācijas raksturojums.....	7
2.1. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti	8
2.2. Mērķauditorija	13
2.3. Muzeja darbības spēju izvērtējums.....	15
3. Stratēģiskā daļa	24
3.1. Politikas mērķi	25
3.2. Prioritātes, mērķi un sagaidāmie darbības rezultāti.....	25
4. Stratēģijas ieviešanas uzraudzība.....	35
5. Stratēģijā un pielikumos izmantoto saīsinājumu skaidrojums	37

Ievads

Valmieras muzeja darbības un attīstības stratēģija 2025.-2034.gadam ir muzeja ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka muzeja **vērtības**, turpmākajos 10 gados sasniedzamos **mērķus**, **prioritāros uzdevumus** un **rīcības** to sasniegšanai.

Stratēģija sastāv no INFORMATĪVĀS daļas, kas ietver muzeja darbības un situācijas raksturojumu, STRATĒĢISKĀS daļas, kurā definēti galvenie mērķi, prioritātes, uzdevumi, un pielikumiem – Krājuma, Pētniecības un Komunikācijas politikām, kuros detalizēti definēti galvenie muzeja darbības pamatvirzieni un sabiedrības aptauju rezultātu kopsavilkumiem.

Muzeja attīstības stratēģijas izvērtēšana uzsākta 2020.-2022.gadā, analizējot dažādu kultūras nozaru iespējas, Valmieras pilsētai iesaistoties Eiropas kultūras galvaspilsētas titula iegūšanā. Jaunas stratēģijas izstrāde uzsākta 2023.gadā, darbojoties vienlaikus ar Valmieras novada plānošanas dokumenta "Kultūras attīstības stratēģija 2024.-2030." izstrādes norisēm, ievērojot diskusijās izteiktos kultūras nozares speciālistu un ekspertu ieteikumus. Muzeja stratēģijas izstrādi vadīja Valmieras muzeja Vadošo speciālistu darba grupa, iesaistījās Valmieras muzeja un citu novada muzeju darbinieki, tās atsevišķu mērķu un uzdevumu precīzai definēšanai izzināts dažādu sabiedrības organizāciju un mērķgrupu viedoklis. Notikušas vairākkārtējas iedzīvotāju aptaujas, aptaujātas arī sabiedrības mazākaizsargātās grupas.

Stratēģijas izstrādē ņemta vērā sasaiste ar Latvijas Republikas kultūrpolitikas pamatnostādņiem, muzeja nozares darbu reglamentējošiem likumdošanas dokumentiem, reģiona un Valmieras novada attīstības plānošanas dokumentiem. Izstrādājot stratēģiju, ņemts vērā muzeja juridiskais statuss, finanšu un personāla resursi.

Stratēģija ir turpinājums Valmieras muzeja plānošanas dokumentam "Valmieras muzeja darbības un attīstības stratēģija 2016.-2025.gadam" (apstiprināta ar Valmieras pilsētas pašvaldības 29.10.2015. domes lēmumu Nr.396, protokols Nr.11, 26.&), lai nodrošinātu Valmieras muzeja ilgtermiņa attīstības nepārtrauktību.

Stratēģijas pielikumos pievienotās muzeja darbības pamatvirzienu politikas (krājuma darbs, pētniecības darbs, muzeja komunikācija), saskaņā ar Valmieras muzejā noteikto kārtību tiek aktualizētas vismaz vienu reizi piecos gados, esošais laika ietvars 2025.-2030. saskaņots ar VN Kultūras stratēģijas laika ietvaru.

1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā

Kopš 2021.gada administratīvi teritoriālās reformas Valmieras muzejs ir Valmieras novada kultūras iestāde. Muzeja attīstību ietekmē tā atrašanās vieta Valmierā. Tas ir novada administratīvais centrs, viena no Latvijas valstspilsētām ar apkārtesošu aktīvu apdzīvojuma struktūru. Nodrošinot materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstot Valmieras muzeja un vecpilsētas kultūrvidi, iesaistot sabiedrību vēstures procesu interpretācijā, muzejs iekļaujas novada dinamiskajā

kultūras, izglītības un sabiedrības dzīvē. Muzejs sniedz daudzveidīgus kultūras pakalpojumus Valmieras pilsētā un novada teritorijā, kā arī apkārtējos novados.

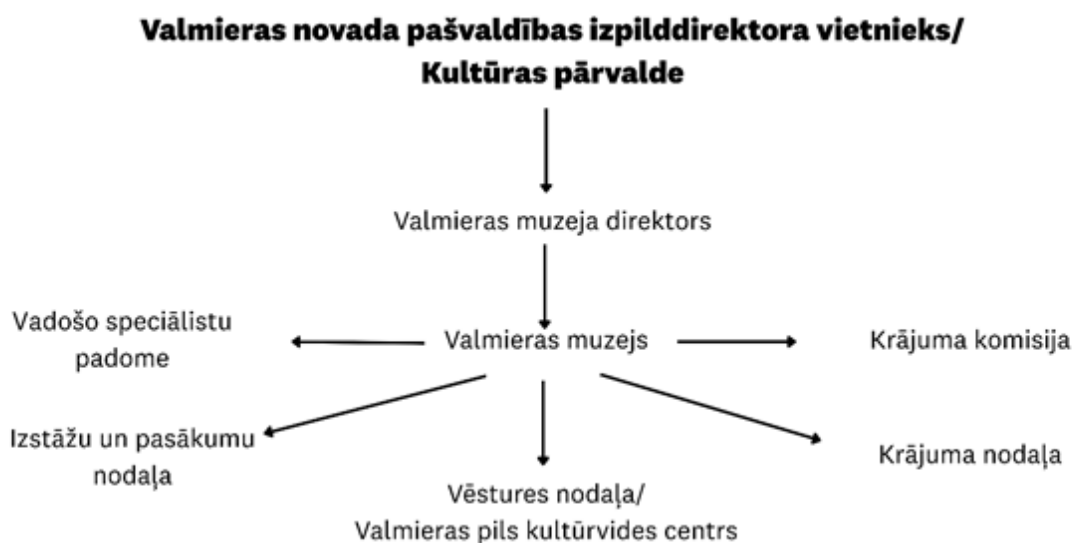
Valmieras muzeja darbībā un pakalpojumu attīstībā svarīga nozīme ir arī tam, ka teritorijā atrodas valsts aizsargāts kultūras mantojuma objekts “Valmieras viduslaiku pils”, kura infrastruktūra un pils vide tiek iesaistīta muzeja pakalpojumu saturā.

1.1. Darbības pilnvarojums

Valmieras novada pašvaldības iestāde “Valmieras muzejs” ir Valmieras novada pašvaldības domes izveidota iestāde, kas saskaņā ar nolikumu (apstiprināts ar VNP domes 19.08.2021. lēmumu Nr.188, ārkārtas sēdes protokols Nr.8, 2.&) īsteno likuma “Par pašvaldībām” noteikto pašvaldības autonomo funkciju rūpēties par kultūru, sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, valsts kultūrpolitikas pamatnostādņu realizēšanu muzeju nozarē, iegūst, uzkrāj, saglabā, pēta, popularizē un eksponē materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu, sekmējot kultūrvides attīstību un daudzveidīgu pakalpojumu pieejamību.

Muzejs atrodas Valmieras novada Kultūras pārvaldes pārraudzībā. Muzeja darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu, organizē Muzeja direktors, kurš rīkojas saskaņā ar darba līgumu un amata aprakstu, atbilstoši normatīvo aktu un iestādes nolikuma prasībām.

Muzeja pārvaldības struktūra:

1.2. Misija, vīzija un vērtības

Jaunajam plānošanas periodam Valmieras muzejs definējis sekojošu **misiju**:

Valmieras muzeja misija ir saglabāt un pētīt Valmieras pilsētas un novada vēsturi, vācot daudzveidīgas kultūrvēstures liecības no senatnes līdz mūsdienām. Muzejs veicina sabiedrības

iesaisti kultūras procesos, nodrošinot piekļuvi kultūras mantojumam, attīstot prasmes un stiprinot nacionālo lepnumu.

Vīzija

Satikšanās vieta – Valmieras muzejs

Valmieras muzejs jau šobrīd ir kļuvis par tikšanās vietu dažādām sabiedrības grupām, veidojot kultūrtelpu, vidi, saturu un aktivitātes, kas, balstoties uz kultūras mantojumu un vēstures procesu pētniecību, veicina savstarpēju sapratni, sadarbību un dialogu.

Muzejam ir nozīmīga un pastāvīga vieta Valmieras novada pašvaldības komunikācijā, liela daļa vietējās un ārvalstu delegācijas, ko uzņem pašvaldība, ir viesi Valmieras muzejā. Muzejs piedāvā tiem ar izziņu saistītus pakalpojumus (ekspozīcija “de Woldemer”, Izstāžu nama piedāvājums, ekskursijas), kā arī muzejvidi – telpas un ārtelpu ar augstu vietas kvalitāti, kā komunikācijas lokāciju dažādiem pasākumiem (tikšanās, LR un ārvalstu politisku un kultūras personību vizītes, tīklošanās pasākumi, semināri, darba grupu sanāksmes). 2024.gada jūlijā Valmierā viesojoties 100 Latvijas goda konsuliem no 40 valstīm, tie apmeklēja arī ekspozīciju “de Woldemer”, iepazīnās ar Valmieras pili, pilsētas vēsturi. Tas veicina muzeja atpazīstamību, stiprinot tā publisko un kultūras diplomātijas lomu, kā arī nodrošina muzeja infrastruktūrā ieguldīto investīciju atdevi.

Nākamajam plānošanas periodam noteiktie prioritārie virzieni sekmēs aizvien lielāku muzeja iesaisti kultūras mantojuma saglabāšanā, sabiedrības kultūras izziņā un patēriņā, lai Valmieras muzejs kā tikšanās vieta nav tikai fiziska lokācija, bet ir platforma, kas ar kultūras, izglītības un sabiedrisko aktivitāšu palīdzību apvieno dažādus cilvēkus un grupas, veicinot savstarpēju cieņu, izpratni un kopības sajūtu. Lai Valmieras muzejs ir vieta, kur izzināt, līdzdarboties un sarunāties.

Daudzveidīgs muzeja krājums	Muzeja daudzveidīgais krājums ir spēcīgs sabiedrības iesaistes instruments, tas piedāvā iespējas dažādām auditorijām identificēties, atspoguļot pieredzi, interpretēt procesus, reflektēt par mantojumu un vēstures notikumiem
Kvalitatīvs kultūras piedāvājums	Muzeja rīkotās izstādes, lekcijas, radošās darbnīcas un pasākumi piesaista dažādas auditorijas – bērnus, jauniešus, seniorus, ģimenes, cilvēkus ar īpašām vajadzībām, kā arī dažādu tautību un kultūru pārstāvjus. Notikumi rada iespēju cilvēkiem satikties, apmainīties viedokļiem un kopīgi piedzīvot kultūru
Izglītība un sadarbība	Skolu programmas, semināri, zinātniskie lasījumi, vēstures stundas, tematiskās ekskursijas ne tikai izglīto, bet arī saliedē sabiedrību. Skolēni, studenti, skolotāji, vēstures interesenti, pētnieki, sabiedrība var tikties kopīgās nodarbībās un pasākumos, veidojot savstarpēju izpratni un sadarbību
Kopienas centrs	Muzejs ir vieta, kur vietējie iedzīvotāji tiekas, lai apspriestu sabiedrībai nozīmīgus jautājumus par kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, vēstures procesiem, vai pilsētas un novada attīstību. Šādas tikšanās veicina pilsonisko līdzdalību un kopienas sajūtu
Starppaaudžu dialogs	Valmieras muzejs, stāstot par pagātņi, ļauj dažādu paaudžu cilvēkiem dalīties pieredzē. Vecāki un vecvecāki var kopā ar bērniem apmeklēt muzeju un dalīties savos atmiņu stāstos, veicinot sapratni starp paaudzēm
Pieklūstamība un atvērtība	Muzejs ir fiziski pieejams visiem, nodrošinot telpu un ārtelpas vides pieklūstamību cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem. Tas ir informatīvi pieejams, piedāvājot izziņu dažādās valodās. Muzejs un teritorija veido iekļaujošu vidi, kurā ikviens jūtas gaidīts

Valmieras muzeja darbības pamatvērtības

2. Pašreizējās situācijas raksturojums

Valmieras muzejs savu darbību veic ainaviski skaistā vietā Valmieras vecpilsētas teritorijā, Valmieras viduslaiku pils iekšpagalmā izvietotajās četrās ēkās un vienā ēku kompleksā *Vecā aptieka*

(Valmieras pils kultūrvides centrs, ko veido četras kopā sabūvētas vēsturiskās ēkas un 2022.gadā jaunbūvētais stikla apjoms) un divās vēsturiskās ēkās ārpus mūriem Gaujas krastā, kuru pagalmā iekārtots baroka tipa dārzs ar garšaugiem un ārstnieciskiem augiem. Teritorijas telpisko kvalitāti papildina Gaujas krasts ar pilsētas panorāmu un Sv. Sīmaņa baznīca. Pārskata periodā muzeja un teritorijas infrastruktūras attīstībā ieguldītas apjomīgas investīcijas, lai nodrošinātu piekļūstamību un pilnveidotu muzeja sniegto pakalpojumu kvalitāti. Izveidota laikmetīga ekspozīcija “de Woldemar” (daļa atrodas arī ārtelpā), kas aicina uz interesantu laika pavadīšanu gan bērniem, gan pieaugušajiem, nodrošinot pieejamību piecās valodās.

Ekspozīcijas recepcijā izvietots arī Tūrisma informācijas centrs, tā darbu nodrošina Tūrisma pārvaldes darbinieks, sniedzot tūrisma informāciju un iespēju iegādāties suvenīrus.

Daudzveidīgus pakalpojumus nodrošina VM Izstāžu nams (mākslas, vēstures un kolekciju izstādes), cokolstāvā ekspozīcija-atklātais krājums “Mājā un sētā”, ārtelpas izstādes un pasākumi, garšaugu dārzs un vides izstādes dārzā, Maršnera ēkas cokolstāvā trīs vasaras mēnešus tiek izveidots speciāls piedāvājums ģimenēm un bērniem, ar īpašu dizainu un iesaistes iespējām interpretējot profesionālo mākslas vēstījumu, uzrunājot tieši šo mērķgrupu. Konsultatīvos pakalpojumus sniedz Novadpētniecības un apmeklētāju apkalpošanas centrs, attīstot sabiedrības iesaisti un prasmes pētniecībā un vēstures interpretācijā.

Muzeja teritorijā viena ēka ir iznomāta, nodrošinot ēdināšanas pakalpojumus vecpilsētas un muzeja apmeklētājiem.

2.1. Pārskata periodā sasniegtie rezultāti

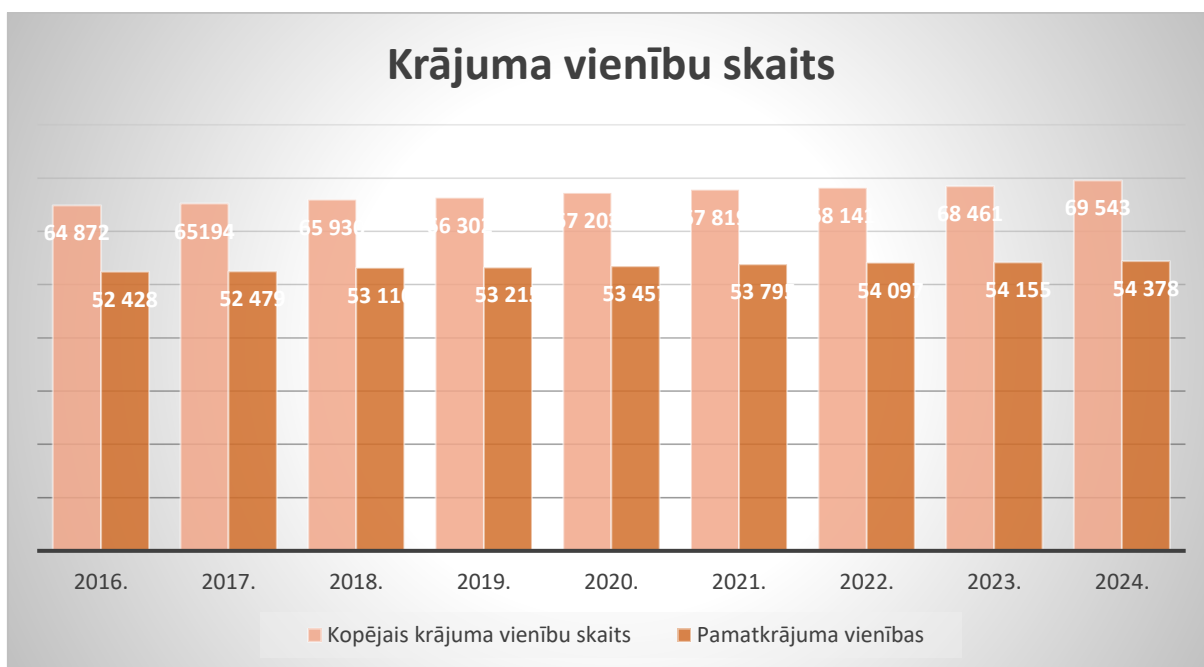
Iepriekšējā muzeja akreditācija notika 2015.gadā, muzejam iegūstot akreditāciju uz 10 gadiem. Akreditācijas komisijas norādījumi ir izpildīti:

N.p.k.	Ieteikums	Izpilde
1.	Novērst neprecizitāti Nolikuma 1.11.punktā.	Nolikums apstiprināts ar VNP domes 19.08.2021. lēmumu Nr.188, ārkārtas sēdes protokols Nr.8, 2.&.
2.	Pabeigt krājuma glabāšanas topogrāfiskās sistēmas izveidi un visās krātuvēs izvietot topogrāfiskās norādes.	Esošajās krātuvēs sistēma ir izveidota. 2024.g. izveidotajā krātuvē L0-4 norādes tiek izvietotas 2025.g. laikā
3.	Krājuma pieņemšanas aktos dāvināto priekšmetu finansiālo novērtējumu norādīt kā “vērtība”.	Kopš 2017.g. pieņemšanas aktos tiek lietots formulējums “vērtība”.
4.	Priekšmetu novietojumu norādīt Muzeja kartotēkās un elektroniskajās datubāzēs.	Norādes par topogrāfiju, priekšmetu vērtību un veiktajām esības pārbaudēm tiek ievietotas digitālajā kartotēkā.
5.	Esības pārbaudžu aktos precīzi norādīt priekšmetus, kuru fiziskā saglabātība ir pasliktinājusies. Esības pārbaudžu aktiem pievienot pārbaudīto priekšmetu sarakstu.	Norāde izpildīta. Pārbaudīto priekšmetu saraksts tiek glabāts elektroniskā formātā, tā nodrošinot datu ērtu meklēšanu.

6.	Apsvērt iespēju korigēt Muzeja misiju, lai skaidrāk atklātu Muzeja sociāli draudzīgo attieksmi pret esošajiem un potenciālajiem apmeklētājiem.	Jaunais misijas formulējums definēts VM darbības un attīstības stratēģijā 2025.-2034.
----	--	---

Ir paveikti VM 2015.-2025.gadam uzstādītie prioritārie sekojošie uzdevumi:

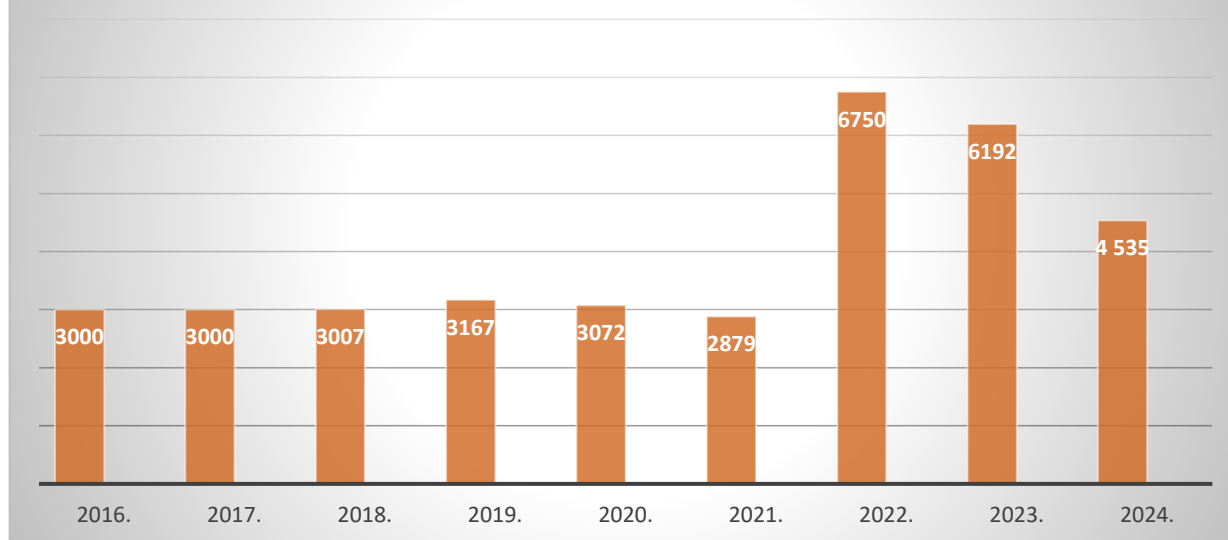
- 1) optimizēti krājuma glabāšanas apstākļi (izveidota ekspozīcija-atklātais krājums "Mājā un sētā", labiekārtotas glabātuves Pilskalna ielā 2 (palīgēkas 1. stāvs) un pamatēkā, Bruņinieku ielā 4 (etnogrāfisko priekšmetu kolekcijas klētī), Bruņinieku ielā 3/3 (mākslas kolekcija);
- 2) pilnveidota muzeja krājuma digitālā datubāze, papildināts muzeja krājums, uzsākta tā izvērtēšana;

- 3) intensificēta krājuma priekšmetu restaurācija (gatavojot jauno ekspozīciju "de Woldemer" un citus piedāvājumus – vairāk nekā 700 priekšmeti, katru gadu tiek restaurēti vairāki mākslas priekšmeti);
- 4) 2021.gadā, mainoties ilggadējai Krājuma nodaļas vadītājai, uzsākta pilna krājuma esības pārbaude;

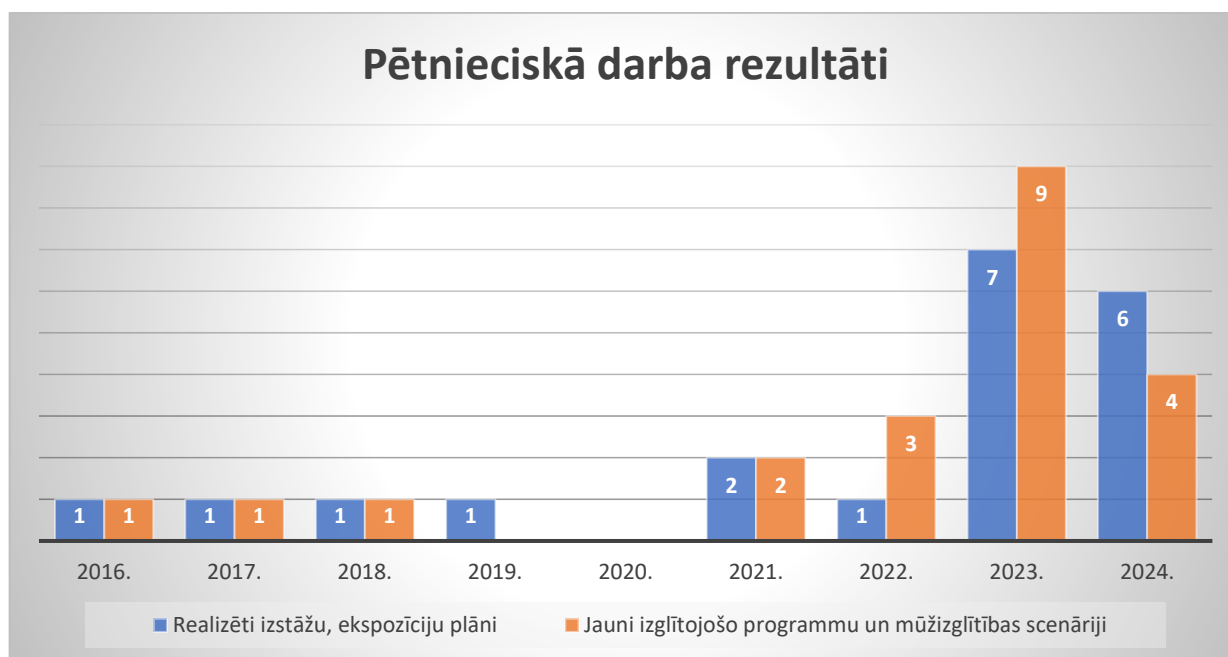
Vienlaikus, veicot esības pārbaudes, uzsākta krājuma inventarizācija, lai izvērtētu muzeja kolekciju kvalitāti, to potenciālās izmantošanas iespējas. Pēdējos 3 gados process ir intensificēts.

Pārbaudīts esības pārbaudēs

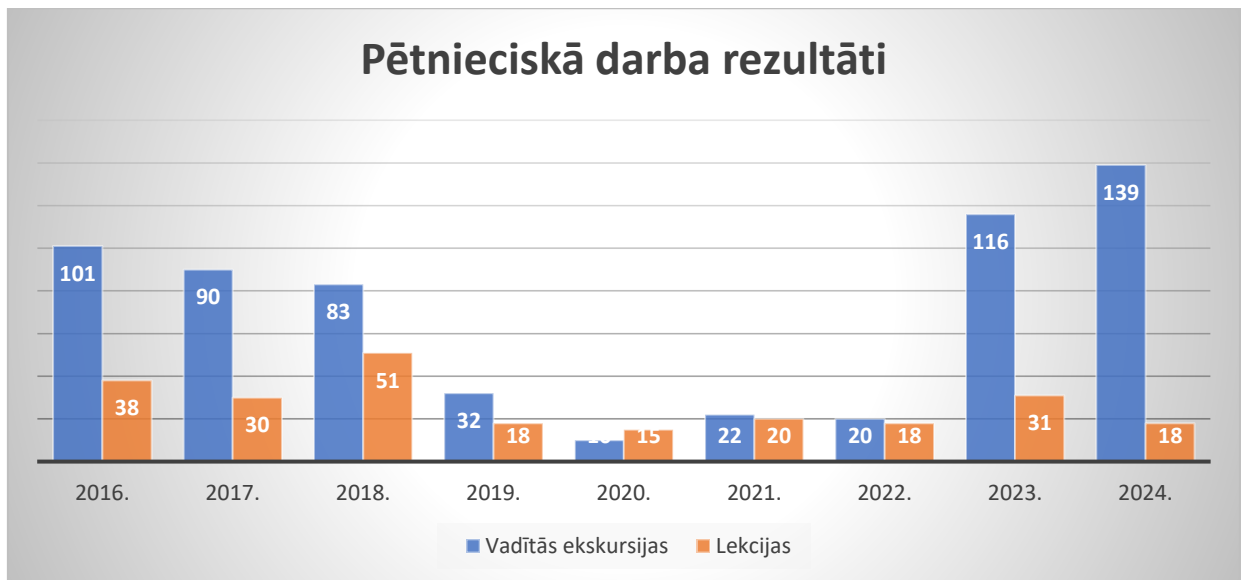

5) balstoties uz pētnieciskā darba rezultātiem, tiek nodrošināti daudzveidīgi pakalpojumi ar mūsdienīgu saturu (ekspozīcija “de Woldemer”, mākslas izstādes, vides un ārtelpas izstādes, tematiskie pasākumi, semināri, Jauno vēsturnieku zinātniskie lasījumi, izglītojošās programmas bērniem);

Pētnieciskā darba rezultāti

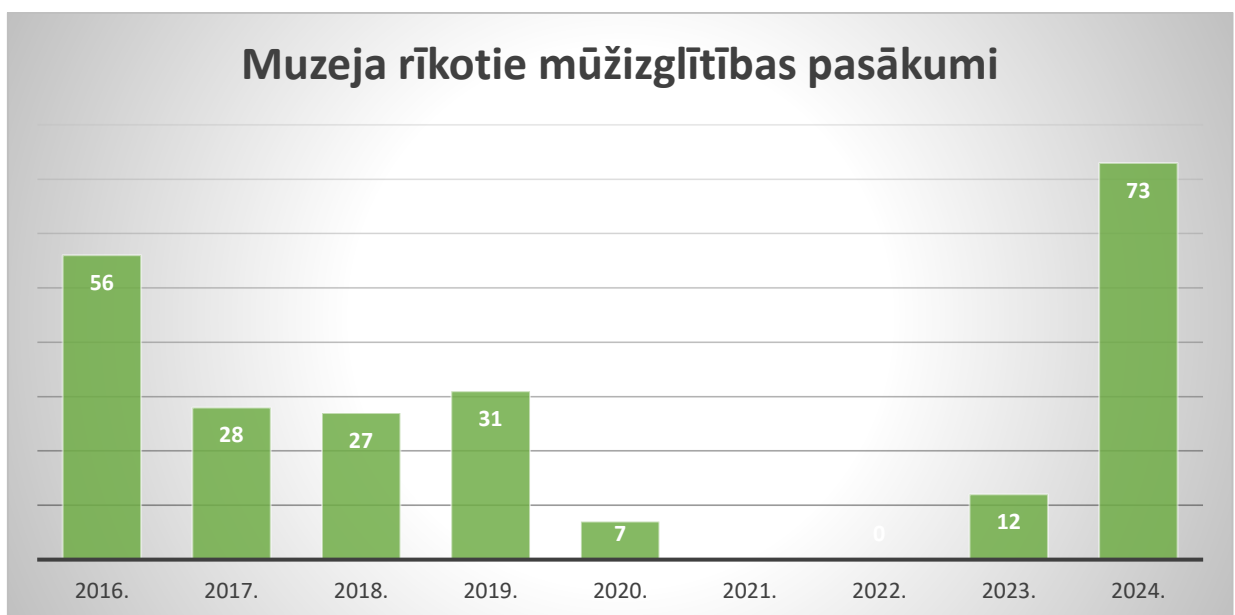

Piedāvājuma kvalitātes un kvantitātes nodrošināšanai svarīgs arī pieejamais iekšējais un ārējais finansējums.

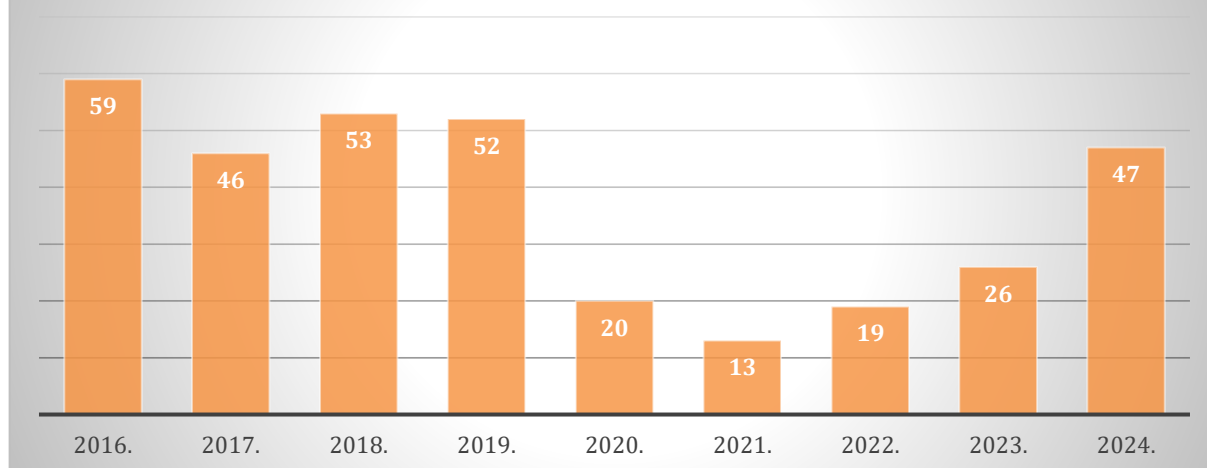

Muzejam svarīgi nodrošināt pakalpojumus un piedāvājumu, kas balstīts pētniecībā, tai pat laikā izvēloties iespējami efektīvākus integrētos saziņas līdzekļus ar interesentiem. Aptauju rezultāti un tiešā komunikācija ar muzeja interesentiem, liecina, ka sabiedrību joprojām interesē tādas klasiskas muzeju piedāvājuma formas kā ekskursijas, lekcijas, tematiski pasākumi. Piemēram, lielākā daļa lekcijas tematiski tiek sagatavotas, ievērojot tieši sabiedrības pieprasījumu.

6) muzejs veiksmīgi nodrošina prasmju un zināšanu pārneses pasākumus pieaugušajiem, iesaistot daudzas sabiedrības grupas gan pašu rīkotajos mūžizglītības pasākumos, gan sadarbojoties ar citām VNP iestādēm un struktūrvienībām, NVO, izglītības un kultūras iestādēm;

Tematiskie pasākumi

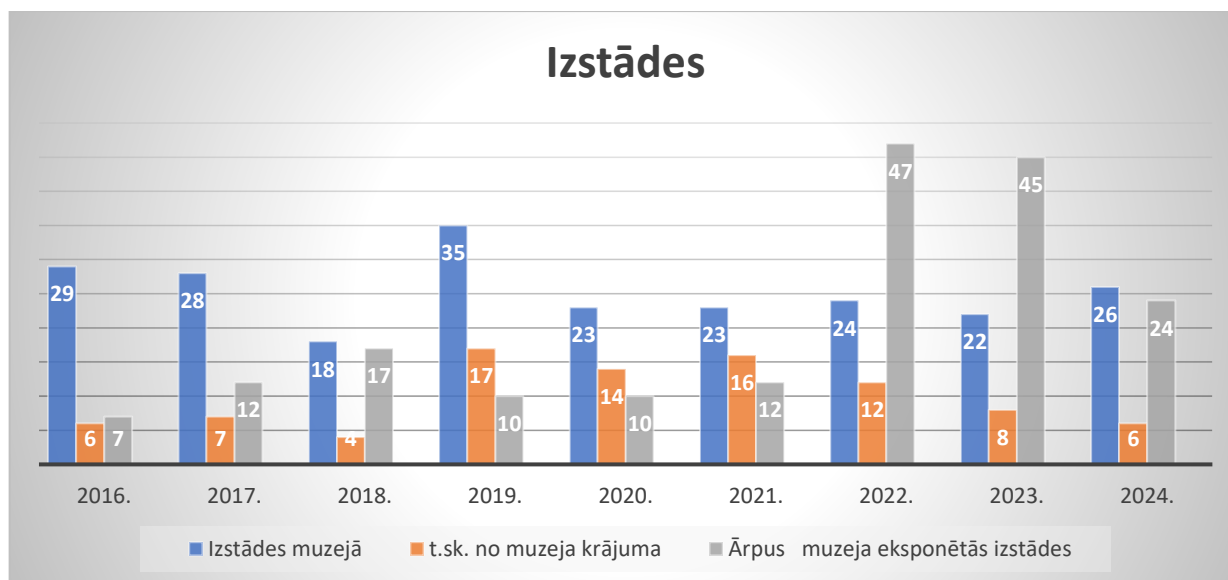

7) VM aktīvi veic izstāžu darbību visā Valmieras novada teritorijā, kā arī sniedz izstāžu pakalpojumus Valkas, Cēsu, Smiltenes novadā, stiprinot reģionālo lomu;

VM aktīvi veido sadarbības tīklojumu ar VNM, kultūras mantojuma objektiem, kā arī ar muzejiem Vidzemes reģionā kopīgu pētniecisko pasākumu veidošanā, izstāžu nodrošināšanā un konsultatīvos jautājumos par kultūrvēstures procesiem.

VM piedāvājumā ir vairāki ilggadīgi pasākumi, kas ieguvuši arī starptautisku atpazīstamību. 2024.gadā jau 10 reizi notika Jauno vēsturnieku zinātniskie lasījumi, pakāpeniski vēstures izziņas procesā iesaistot ne tikai Baltijas valstu jaunos pētniekus, bet arī pētniecības resursus no vēl citām Eiropas valstīm. Piemēram, nemateriālā kultūras mantojuma veicināšanas pasākums Simjūda tirgus (no 1996.gada), vienlaikus piedāvā cilvēkiem vienkāršas, saistošas lietas, kur iesaistīties un vairo dzīvesprieku.

Izstādes

8) kvalitatīvas kultūrvides veidošanai Valmieras vecpilsētā un Valmieras viduslaiku pils teritorijas integrēšanai kultūras piedāvājumā, veikti nozīmīgi pasākumi infrastruktūras attīstībā un satura piedāvājumā.

Valmieras muzeja ekspozīcija “de Woldemer” (dizaina birojs “H2E”) prestižajā “The One Club for Creativity” konkursā “ADC Awards” ieguva īpašo nopelnu balvu kategorijā “Izstāžu dizains/ Muzeja ekspozīcija”. Konkursā “Eksporta un inovācijas balva 2023” ekspozīcija saņēma balvu kategorijā “Eksportspējīgākais jaunais tūrisma produkts” biedrību, nodibinājumu, plānošanas reģionu vai pašvaldības iestāžu grupā. Ekspozīcija tika iekļauta Latvijas Muzeju biedrības “Gada balvas 2024” laureātu vidū. Ekspozīcijas ēkas jaunais apjoms “Latvijas Būvniecības gada balvas 2023” nominācijā “Jaunbūve – sabiedriska ēka” ieguva 1.vietu. Skatē “Gada labākā būve Latvijā 2023” kultūrvides centrs ieguva 3.vietu nominācijā “Restaurācija”. Valmieras muzeja ekspozīcija “de Woldemer” saņēmusi Kultūras mantojuma pieejamības balvu 2024 nominācijā “Uzdrīkstēšanās”. Tā ir nodibinājuma “Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons”” sadarbība ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi atzinība par kultūrvēsturisku ēku pieejamību.

2023.gadā ekspluatācijā nodots jaunais objekts ekspozīcija “de Woldemer” un Valmieras pils kultūrvides centrs. Tā semināru telpa tiek izmantota kā muzeja izglītojošo pasākumu klase un kalpo arī kā tikšanās un diskusiju telpa kopienām un institūcijām. Katru gadu šeit notiek vairāk nekā 80 dažādi sabiedrības iesaistes pasākumi.

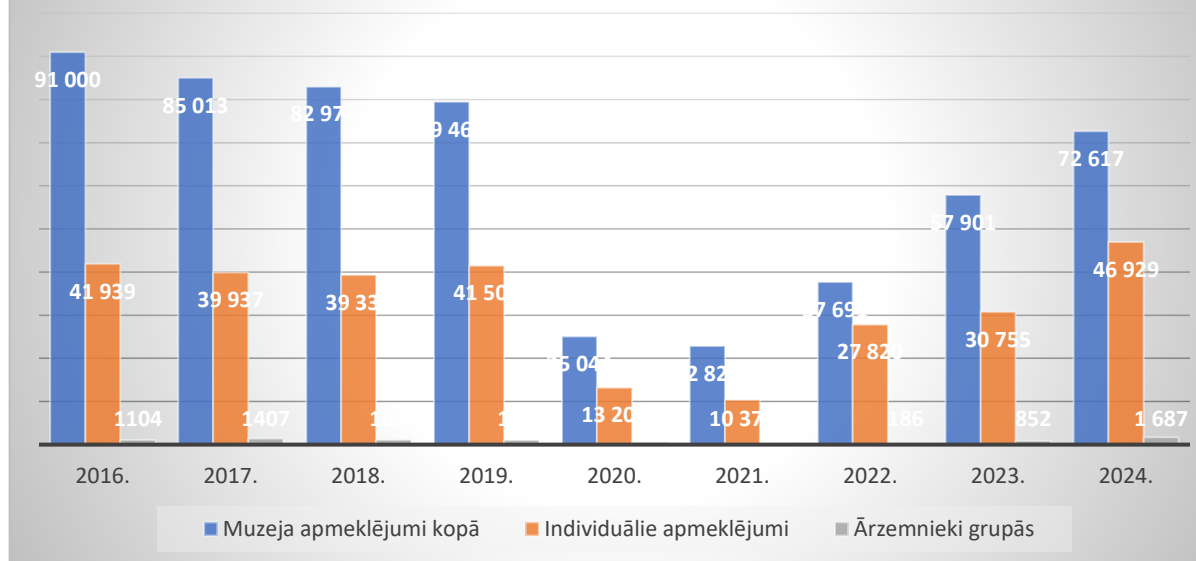
No 2015.-2025. stratēģijā izvirzītajiem uzdevumiem nav īstenots:

- 1) atklātās krātuves-kolekciju mājas “Valteru namiņš” darbības stratēģijas ieviešana, jo neizdevās piesaistīt ES fondu finansējumu sagatavotajiem projektiem;
- 2) īstenojot apjomīgus krājuma pārvietošanas un optimizācijas pasākumus, apmācot jaunos darbiniekus, mainoties personālam Krājuma nodaļā, līdz galam pilnā apjomā nav pabeigti atsevišķi digitālās komponentes pasākumi, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku krājuma pieejamību (detalizācija Krājuma politikā).

2.2. Mērķauditorija

Valmieras muzejs ikdienas darbā savās komunikācijas, izglītības un izstāžu aktivitātēs pievērš uzmanību daudzām mērķauditorijām. Gatavojot stratēģiju nākamajam plānošanas periodam, tās ir aptaujātas gan kopumā, gan izvēloties kādu specifisku mērķauditoriju, lai muzejs sasniegtu savus mērķus – piemēram, nodrošinātu piekļūstamību ēkām un telpām (seniori, cilvēki ar invaliditāti), palielinātu apmeklētību (izglītības iestāžu audzēkņi), izglītotu sabiedrību vai piesaistītu noteiktas kopienas. Mērķauditorijas tiek segmentētas, tas ļāvis veidot efektīvāku mārketingu, piedāvāt piemērotāku saturu dažādām grupām, labāk izmantot resursus, veicinājis sabiedrības iesaisti un atgriešanos.

Valmieras muzeja apmeklētāju skaits

Muzejs definējis sekojošas mērķauditorijas, kurām veido kultūras piedāvājumu:

1. Skolēni un studenti

- **Vecuma grupas:** pamatskolēni, vidusskolēni, augstskolu studenti.
- **Mērķis:** izglītēt, radīt interesi par vēsturi, zinātni, mākslu utt.
- **Pakalpojumi:** skolu ekskursijas, mācību programmas, interaktīvas nodarbības, pirmās skolas dienas akcijas.

2. Ģimenes ar bērniem, pirmsskolas iestāžu izglītojamie

- **Vajadzības:** draudzīga vide bērniem, interaktīvi eksponāti, izklaidējoša pieeja izglītībai.
- **Pakalpojumi:** tematiskās izstādes, pasākumi, bērnu stūrīši, radošās darbnīcas.

3. Seniori

- **Intereses:** kultūras mantojums, vēsturiska perspektīva, mierīga vide, pieejamības risinājumi.
- **Pakalpojumi:** ekskursijas ar gida stāstījumu, īpaši tematiski pasākumi, lekcijas darba dienās, ekspozīcijas un izstādes, sarunas par vēsturi, piedāvājums garšaugu dārzā.

4. Tūristi (vietējie un ārvalstu)

- **Vajadzības:** informatīvi materiāli vairākās valodās, viegla piekļuve, suvenīri (sadarbībā ar TP).
- **Piemēri:** īsāki maršruti, tulkotas audio gida iespējas, tūrisma sezonas aktivitātes.

5. Mākslas un kultūras cienītāji

- **Intereses:** kvalitāte, autentiskums, unikāli eksponāti, radošums.
- **Pakalpojumi:** tematiskas izstādes, izglītojošas lekcijas, pasākumi ar māksliniekiem, performances.

6. Speciālisti, pētnieki, vēstures interesenti

- **Vajadzības:** piekļuve krājuma, kartotēkām, arhīviem, datubāzēm, zinātniskiem materiāliem.
- **Pakalpojumi:** pētnieciskais darbs krājumā, lasītavā, piekļuve zinātniskām publikācijām, konsultācijas, pētniecības semināri, konferences, sadarbības projekti.

7. Digitālā auditorija

- **Intereses:** virtuālās izstādes, krājuma digitālās datubāzes, sociālo mediju saturs, tiešraides.
- **Pakalpojumi:** NMKK IS, Virtuālais muzejs, Instagram un Facebook komunikācija, muzeja raidieraksti, interaktīvas tīmekļa vietnes.

Lai noteiktu mērķgrupu apmierinātību ar muzeja pakalpojumiem, kā arī potenciālo muzeja apmeklētāju intereses un vēlmes par muzeja piedāvājumu, apmeklētāju viedoklis tiek pētīts regulāri. Tas notiek, izmantojot vairākas metodes. Ikdienā viens no apmeklētāju konsultantu darba uzdevumiem ir iesaistīt apmeklētājus sarunā, noskaidrojot gan viņu viedokli par apmeklēto izstādi, ekspozīciju, gan noskaidrojot viņu vēlmes par jaunu pakalpojumu saturu. Viedokli noskaidrojam arī tematiskos pasākumos, iesaistot sabiedrību diskusijās. Valmieras novada pašvaldība, veicot ikgadējās iedzīvotāju apmierinātības aptaujas par dzīvi novadā, jautājumu lokā vienmēr iekļauj arī kultūras segmenta jautājumus. Ar noteiktu perioditāti Valmieras muzejs veic arī iedzīvotāju aptaujas interneta vidē. 2025.gadā, lai noskaidrotu Valmieras muzeja izvirzīto prioritāšu 2025.-2034.gadam un sabiedrības vēlmju saskares punktus, tādās bijušas divas: *Aptauja par sabiedrības līdzdalību pakalpojumu un norišu attīstībā Valmieras pilsdrupu teritorijā* un *Aptauja par Valmieras muzeja piedāvātajiem pakalpojumiem*. Aptaujas rezultātu kopsavilkumi pievienoti Stratēģijas pielikumos. Detalizēti komunikācijas un mārketinga virzieni atspoguļoti pielikumā pievienotajā Komunikācijas politikā.

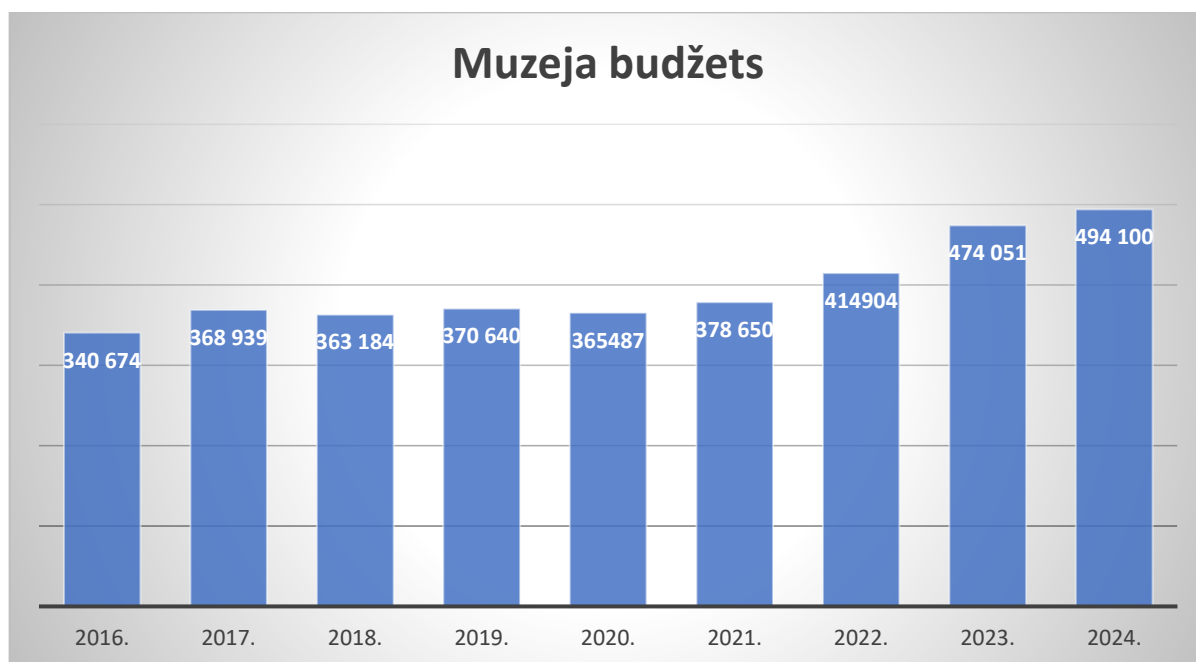
2.3. Muzeja darbības spēju izvērtējums

Muzeja ilgtspējīgu darbību nodrošina vairāki nosacījumi:

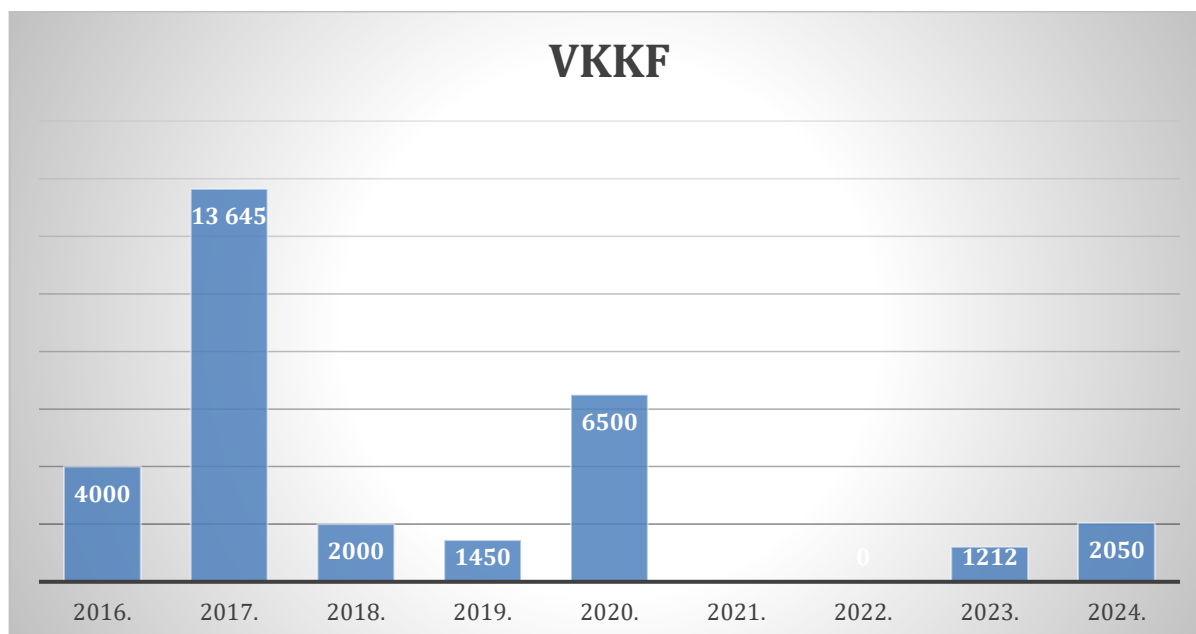
- 1) veiksmīga sadarbība ar Valmieras novada pašvaldību, rodot konceptuāli vienotus uzstādījumus par muzeja attīstības pamatvirzieniem;
- 2) pietiekams finansējums muzeja attīstībai.

Izvirzīto mērķu un uzdevumu sasniegšanai finansējuma aspekts ir svarīgs. Pārskata periodā muzeja pamatbudžets bijis ar augšupejošu dinamiku, attīstības budžets, kas ļāvis strādāt, nepārtraukti pilnveidojot muzeja infrastruktūru un pakalpojumu kvalitāti.

Valmieras pilsēta sociāli ekonomiskās attīstības programmas ietvaros plāno arī turpmākajos gados aktīvi darboties kultūras mantojuma aizsardzības un kultūras pakalpojumu dažādošanas programmās, kultūras infrastruktūras inovāciju attīstībai.

Atsevišķu pakalpojumu attīstībai muzejam izdevies piesaistīt arī finansējumu no Valsts kultūrkapitāla fonda Muzeju mērķprogrammas un Vidzemes plānošanas reģiona kultūras projektu finansējuma.

Pievienotā diagramma rāda, ka VM vēl ir papildu iespējas piesaistīt VKKF administrēto mērķprogrammu finansējumu. Pašam muzejam nav projektu speciālista, kuram būtu attīstītas prasmes projektu sagatavošanā. VKKF mērķprogrammu finansējuma piesaistei projektus gatavo

Izstāžu un pasākumu nodaļa, viens no risinājumiem ir attīstīt sadarbību projektu sagatavošanai ar Kultūras pārvaldes projektu speciālistiem.

ES fondu finansējuma piesaistei sadarbībā ar VNP Attīstības nodaļu strādā muzeja direktors. Pēdējo piecu gadu periodā Valmieras pilsētas un novada pašvaldība veikusi vairākus pasākumus Valmieras muzeja infrastruktūras un pakalpojumu attīstībai, Valmieras viduslaiku pils saglabāšanai un vides attīstībai Valmieras pils kultūrvides teritorijā, dodot iespēju veidot kvalitatīvu muzeja piedāvājuma saturu.

Projekts	Finansējums	Laiks	ES Finansē- jums	Pašvaldības finansējums	Valsts finansē- jums	
Valmieras vēsturiskā centra attīstība	SAM 5.5.1. "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus"	08.2020. – 10.2023.	2 000 000	2 600909,71	70 588,24	Valmieras vecās aptiekas ēku kompleksa un ar to saistītās infrastruktūras pārbūve, atjaunošana un restaurācija. Telpu aprīkošana pakalpojuma sniegšanai. Vides un virtuālās ekspozīcijas izveide. Ziloņu ielas pārbūve.
Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos	SAM 5.5.1. "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus"	03.2018. – 12.2023.	1 100 000	155 294,12	38 823,53	Valmieras mūra pils Ziemeļu aizsargmūra un ZR daļas pagrabu atsegto mūru konservācija ar pagraba tīklojuma virskārtas nostiprināšanu, nodrošinot valsts nozīmes kultūrvēstures pieminekļa saglabāšanu un ilgtermiņa attīstību. Jauna apjoma – Valmieras pils kultūrvides centra ēkas celtniecība ZR daļā, izveidojot

						patstāvīgu segtu caurskatāma materiāla konstrukciju. Pils vides un virtuālās ekspozīcijas izveide. Pils teritorijas infrastruktūras attīstība.
Strauta ielas pārbūve	Valsts kases aizņēmums	10.2024. – 06.2025.	0	1401 027,8 1	0	Būvprojekts paredz esošās brauktuves un ietvju segumu pārbūvi. Savukārt jaunajām labiekārtojuma iecerēm izmantos ielai piegulošo teritoriju virzienā uz Rātsupīti. Būs papildu 43 autostāvvietas, tai skaitā divas elektroautomobiļu uzlādei. Ielas labajā pusē, pret Rātsupītes gājēju tiltu, paredzēta apstāšanās vieta, lai droši izkāptu un iekāptu pasažieri, kuri dosies uz vecpilsētu.
Valmieras valstspilsētas Gaujas labā krasta zaļās infrastruktūras tīklojuma pilnveidošana	SAM 2.1.3.1. pasākums "Pašvaldību pielāgošanās klimata pārmaiņām"	05.2025. – 12.2027.	1 724 464,6 0	890 350,97	0	Projekta ietvaros Gaujas upes labajā krastā no Gaujas ielas 7 līdz Valmieras Mūzikas skolai, stiprinot upes krastu, izbūvēs iedzīvotājiem brīvi pieejamu alternatīvu pārvietošanās maršrutu,

						vienlaikus paplašinot pilsētas zaļo infrastruktūras tīklu platībā par 0,84 ha.
--	--	--	--	--	--	--

Arī turpmāk VNP plāno investīciju piesaisti muzeja un viduslaiku pils teritorijas piekļūstamībai, jauniem pakalpojumiem pils un tās aizsardzības zonas teritorijā. VNP projekti *Strauta ielas pārbūve* un *Valmieras valstspilsētas Gaujas labā krasta zaļās infrastruktūras tīklojuma pilnveidošana* nav pasākumi, kuros tiešā veidā tiktu pilnveidota muzeja attīstība, taču tie ir svarīgas ietekmes projekti, kas paaugstinās muzeja darbības spējas (piemēram, nodrošinot auto novietošanas iespējas apmeklētājiem, kas dosies uz vecpilsētu un muzeju, vai arī veidojot Gaujas krasta promenādi, kas piekļaujas muzeja garšaugu dārzam un integrēsies muzeja interaktīvajā pastaigu maršrutā).

3) Muzeja izstrādātā darbības un attīstības stratēģija sabalansēta ar valsts, reģiona, novada plānošanas dokumentiem;

4) Valmieras muzejam izveidojusies stabila esošo apmeklētāju kopiena.

Kopš 2021.g. ATR muzejs vairs nerīko vairākus lielus ārtelpas pasākumus ar ievērojamu apmeklētāju skaitu (piemēram, Amatnieku tirgus Valmieras pilsētas svētku laikā, pilsētas Ziemassvētku tirdziņš), tika slēgta pārbūvei muzeja pastāvīgā ekspozīcija, tas noteica apmeklējuma skaita kritumu, tam sekoja Covid-19 pandēmija, kas mainīja sabiedrības paradumus arī kultūras patēriņa jomā. Tomēr pēdējos trīs gados muzeja sniegto pakalpojumu apmeklējumu skaitam ir pozitīva dinamika: 2022.gads – 37 691, 2023.gads – 68 461, 2024.gads – 72 617. Kopš 2023.gada 18.jūlijā ir atvērta muzeja jaunā ekspozīcija “de Woldemer” (Valmieras pils kultūrvides centrs), un apmeklētāju statistikas dati liecina, ka pakāpeniski atjaunojas sabiedrības kultūras patēriņa paradumi, pakāpeniski atgriežoties pirmspandēmijas laika ritmā. Muzejs katru gadu rīko apmēram 50 dažādu kultūrvēsturisku pasākumu, kuru laikā nodrošina kultūras pieejamību iedzīvotājiem un tūristiem. Ienākot Valmieras pils teritorijā, videonovērošanas kamerā ir integrēts apmeklētāju plūsmas skaitītājs, kas nodrošina precīzu apmeklējumu uzskaiti Valmieras pilī.

5) Valmieras muzejam ir bagātīgs krājums, ko iespējams iesaistīt daudzveidīgā satura interpretācijā;

6) pievilcīga vide, harmoniska dabas un kultūras mantojuma objektu integrācija muzeja piedāvājumā.

Muzeja teritorija atrodas ainaviski skaistā vietā, no vienas puses to ieskauj Gauja, teritoriju labprāt izmanto pilsētas iedzīvotāji kā makšķerēšanas, atpūtas un pastaigu vietu. Lielākā daļa muzeja ēku ir restaurētas vai renovētas, daļēji sakārtota celiņu un apgaismojuma sistēma. Vēsturiski šī pilsētas daļa vairāk nekā 200 gadus ir iecienīta pastaigu vieta pilsētā.

Gaujas krasta un Pilskalna ielas muzeja nama teritorijā ierīkoti stādījumi – viduslaiku ārstniecisko un garšaugu dārzs, piedāvājot gan individuālas pastaigas dārzā, gan izstādes un

pasākumus. No divām pusēm pils teritoriju ieskauj Rātes upīte un tās grava ar daudzveidīgiem dabīgiem augiem, kokiem un krūmiem, gravas teritoriju un upīti apdzīvo stirnas, bebri, dažādu ūdensputnu un dziedātājputnu sugas. Izveidota laivu piestātne Gaujas krastā, kas sekmē ūdenstūrisma attīstību. Teritorijā esošās trīs pilsētas kultūrvēsturiskās dominantes – Sv.Sīmaņa baznīca, Valmieras viduslaiku mūra pils un Gaujas krastu panorāma – ir potenciāls, ko muzejs var izmantot savu piedāvājumu saturā.

- 7) Radošuma un jaunrades aspekti muzeja kultūras piedāvājuma veidošanā, inovatīvu risinājumu meklēšana.

Veiksmīgi realizēta ārtelpas izstāžu norise muzejā un vecpilsētas teritorijā, daudzveidīgs dažādām apmeklētāju grupām diferencēts pakalpojumu klāsts ārpus muzeja parastā darba laika, teritorijas iesaiste pilsētas lielo pasākumu saturā, rada vietējiem iedzīvotājiem un pilsētas viesiem interesi par kultūras un vēstures izziņas piedāvājumu kopumā. Septiņas dienas nedēļā visu gadu ir iespējams izbaudīt izzinošus, iesaistošus pasākumus, kas nav saistīti ar muzeja darba laiku. Šis virziens tiks turpināts, piemēram, mērķtiecīgi radot kultūrvietu, vietējās kopienas pulcēšanās telpu "Valmieras pils viesu istaba", tiku radīti labvēlīgi apstākļi sabiedrības iesaistei kultūras pakalpojumu satura radīšanā, sabiedrības līdzdarībai kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, izziņā.

- 8) Muzejam ir pietiekams personāla resurss uzstādīto uzdevumu īstenošanai.

2023.gadā, atverot Valmieras pils kultūrvides centra ekspozīciju "de Woldemar" apmeklētājiem, muzeja amata vietas tika papildinātas ar divām jaunām vakancēm. Šobrīd muzejā strādā 23 darbinieki. Papildu risināmais jautājums, lai varētu intensificēt ekskursiju piedāvājumu, ir gidu piesaiste.

- 9) Veiksmīga pakalpojumu cenu politika.

VM atlaižu politika ir draudzīga sabiedrībai, īpaši mazāk nodrošinātajām sabiedrības grupām, sniedzot pieejamību kultūras mantojumam un uzkrātajām kultūrvēsturiskajām vērtībām ikvienam.

- 10) Attīstīta pilsētas ekonomiskā dzīve.

Valmieras pilsēta atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā – vairāku nozīmīgu valsts autoceļu krustpunktā 108 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas. Vietējo iedzīvotāju labklājības pamats ir attīstītā ražošana. Valmierai ir attīstīta starptautiskā sadarbība ar ciešiem sakariem ekonomikā, kultūrā, sportā un izglītībā. Vienlaikus tā ir kļuvusi par Vidzemes centru izglītībā, nodrošinot visu līmeņu izglītību. Tas sekmē iedzīvotāju aktīvu kustību pilsētā, daļa no tiem kļūst par Valmieras muzeja pastāvīgiem apmeklētājiem.

- 11) Muzeja aktīvā sadarbība.

Valmieras muzejam un novada pašvaldībai ir attīstīta sadarbība ar vietējo un starptautisko iestāžu, tai skaitā izglītības, NVO tīklu, tūrisma organizācijām, interešu un sociālās integrācijas grupām. Tas sekmē muzeja sociālo ilgtspēju, nodrošinot vēsturiski pamatotu un pētījumos balstītu

darbību un attīstību. Valmieras muzejam ir ilggadēji sadarbības pasākumi ar arhīviem, muzejiem, bibliotēkām, Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūtu, Vītauta Dižā Universitāti Kauņā un Lietuvas vēstures institūtu, Tartu universitātes Vēstures un arheoloģijas institūtu, vēstures izpētes rezultātu apmaiņā un Starptautiskās zinātniskās konferences “Jauno vēsturnieku lasījumi” sagatavošanā un norisē Valmieras muzejā. Aktivizēta sadarbība arī ar Baltijas Vēsturnieku komisiju (Darmštate, Līneburga, Marburga) un Dr.Manfrēdu fon Bētiheru (Vācija) kopīgās vēstures izpētes jautājumos un seno rokrakstu transkribēšanā. Muižu vēstures jautājumu precizēšanā notikusi sadarbība ar institūciju “Vācu kultūras forums Centrālajā un Austrumeiropā” (Deutsches Kulturforum östliches Eiropa/German Culture Forum for Central and Eastern Europe, kurators Dr.Martins Pābsts). No 2021.gada muzeja Vēstures nodaļas vadītāja ir Latvijas Vācu savienības vēstnese, iesaistoties Vidzemes tradicionālās kultūras un vēstures pētniecības rezultātu komunikācijā. Īpaši pēdējos gados tiek aktualizēta sadarbība ar Vāciju – turpinot kopīgus pasākumus ar novada partneri Guterslo apgabalā Vācijā.

Lai noteiktu muzeja spējas sasniegt izvirzītos mērķus, ir veikta arī SVID analīze. Stipro un vājo pušu, iespēju un izaicinājumu analīze veikta, pamatojoties uz muzeja rezultatīvo rādītāju izpēti, diskusijām ar dažādām sabiedrības grupām, aptauju datiem, kā arī salīdzinot situāciju ar citām līdzvērtīgām muzeja institūcijām Latvijā. Valmieras muzeja darbība, nosakot stiprās puses, vērtēta, atbildot uz jautājumiem: kādas ir galvenās priekšrocības, plusi, ar ko muzejs ir īpašs, atšķirīgs, nozīmīgs, vai sabiedrībai ir svarīgs tā piedāvājums un kādi ir ieguvumi no muzeja darbības. Vājo pušu izvērtēšanai uzdoti jautājumi – kādu resursu muzejam trūkst, kādi faktori neļauj uzlabot muzeja darba kvalitāti, kādus iekšējos procesus nepieciešams uzlabot, kādus trūkumus saskata iedzīvotāji un sabiedrība. Vadoties no iepriekšminētā izvērtējuma, noteiktas muzeja iespējas, lai definētu, kā pašreizējā politiskā un ekonomiskā situācija var atbalstīt muzeja izaugsmi, kā VNP var sekmēt muzeja attīstību, prestižu, motivāciju, kādus ārējos resursus muzejs var piesaistīt, lai pilnveidotos, attīstītos, kā un kādi ārējie faktori var palīdzēt uzlabot muzeja darbību, piedāvājuma kvalitāti. Muzejs reāli izvērtējis arī draudus, identificējot, kādi ārējie faktori var negatīvi ietekmēt procesus Valmieras muzeja darbībā, ņemot vērā muzeju nozari kopumā, kā politiskā un ekonomiskā situācija var pasliktināt kultūras dzīves kvalitāti un kas ir muzeja potenciālie konkurenti.

Muzeja izvērtējuma process, uzsākot nākamā termiņa darbības un attīstības plānošanu, bija laikietilpīgs, jautājumi ir apspriesti Valmieras novada Kultūras stratēģijas izstrādes procesā 2023-2024.g., diskutējot par muzeju vietu un lomu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, kultūras pakalpojumu piedāvājuma attīstībā, iesaistoties kultūras darbiniekiem, NVO pārstāvjiem, ārējiem ekspertiem un citām interesentu grupām, pašiem Valmieras muzeja darbiniekiem, arī Valmieras novada Kultūras forumā 2024.gada oktobrī. 2025.g. turpinātas sarunas un diskusijas ar dažādām sabiedrības grupām, aktīvi iesaistot Valmieras novada muzeju pārstāvjus.

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
• ērta muzeja atrašanās vieta pilsētas centrā; • skaista, sakārtota vide; • muzejs apvieno vēstures, kultūras un dabas mantojumu; • daudzveidīgas krājuma kolekcijas; • VNP atbalsts infrastruktūras sakārtošanai; • darbinieki ir vērsti uz attīstību, ir prasmes un pieredze; • jaunu darba formu meklējumi, atraktīvs izpildījums; • atvērta komunikācijas politika, veidojot muzeju kā tikšanās vietu kopienai un sadarbībām; • interesants, daudzveidīgs muzeja izstāžu un pasākumu piedāvājums; • mūsdienīgas, izziņošanas, atraktīvas muzeja pastāvīgās ekspozīcijas ("de Woldemera", atvērtais krājums "Māja un sētā"); • ir ārtelpas ekspozīcijas ("de Woldemera" un vēsturiskais garšaugu dārzs); • jaunajam piedāvājumam optimāls darba laiks vietējai kopienai un tūristiem (līdz 18.00, strādā arī sestdienās, svētdienās); • ir ceļojošo izstāžu piedāvājums, kas paplašina novada kultūras pakalpojumu grozu; • ir vides izstāžu un pasākumu piedāvājums garšaugu dārzā; • stabili sadarbības partneri (vietējie un starptautiskie); • ilggadīga, veiksmīga komunikācija ar VNP, KP.	• pēdējos gados vērojama pieaugoša kadru mainība, tas ietekmē kvalitāti; • muzeju nozares speciālistu zema atalgojums nemotivē esošos darbiniekus, neļauj piesaistīt profesionālus jaunos darbiniekus; • liels darba apjoms (digitalizācija, pasākumi, izstādes); • ierobežots finansējums darbinieku izglītošanai; • nepietiekami resursi zinātniski pētnieciskai darbībai, nav iespējas apmeklēt ārvalstu arhīvus, lai pētnieciskos rezultātus integrētu kvalitatīvā saturā; • muzejus maz apmeklē organizētās tūristu grupas; • nav ieinteresētības no tūroperatoru puses, nav TP iesaistes komunikācijā ar tūrooperatoriem; • sadarbība ar reģionālo TV ierobežota; • kā pašvaldības iestāde muzejs strādā budžeta ietvaros, bez iespējas uzkrāt un investēt prioritāros projektos, pasākumos; • pēdējos gados ievērojami pieaug komunālās un ārpakalpojumu izmaksas, tas samazina finanses muzeja pakalpojumu satura attīstībai; • apjomīgie krājuma telpu optimizācijas pasākumi nav ļāvuši sasniegt krājuma digitalizācijā izvirzītos mērķus.
IESPĒJAS	DRAUDI (izaicinājumi)
• dažādot muzeja kultūras pakalpojumu saturu; • veidot kopējus novada muzeju piedāvājumus, vēstures notikumos balstītus ekskursiju maršrūtus, piedāvājumus ar Valmieras teātri, Sajūtu parku, bibliotēkām, muižām u.c.; • ārējo finanšu līdzekļu piesaiste (valsts, pašvaldības, projekti); • muzejam vairāk "iziet ārpus rāmjiem" (t.sk. ārā no savām telpām); • darbinieku izglītošana; • pilnveidot izglītojošā darba formas, muzeja izglītojošā piedāvājuma saturu atbilstoši dažādu mērķgrupu vēlmēm;	• pārāk plašs piedāvājums kultūras jomā novadā un tuvākā apkārtnē, daudz konkurējošu izziņas un izklaides institūciju sabiedrības brīvā laika pavadīšanai; • sabiedrības neieinteresētība, lielu daļu sabiedrības interesē cita rakstura izklaides; • citu apkārtējo muzeju straujāka attīstība, konkurence; • jaunu aktīvu un atraktīvu atpūtas vietu atklāšana visā Latvijā; • salīdzinoši liels attālums no galvaspilsētas (108 km). Tendence tūristiem nebaukt tālāk par Siguldu, Cēsīm pieaug;

• mērķtiecīgi papildināt muzeja krājumu ar jaunieguvumiem, iesaistot to mūsdienīgā interpretācijā; • aktīvāka sadarbība ar skolu un pirmsskolu pedagogiem; • paplašināt tematisko pasākumu piedāvājumu; • aktīvāk solidāri sadarboties ar tūroperatoriem.	• lielais cenu kāpums (degvielai, transporta pakalpojumiem); ekonomiskā situācija ietekmē kultūras pakalpojumu izmantotāju loku; • iedzīvotāju inertums; • turīgāko Latvijas iedzīvotāju iespēja ceļot pa visu pasauli; • Covid-19 laikā mainījās daļas sabiedrības kultūras paradumi, vairāk pievērsties virtuāliem piedāvājumiem; • daļa aptaujātās sabiedrības joprojām uzskata, ka Valmierā ir ierobežotas nakšņošanas iespējas; • zemais nozares atalgojums sekmē profesionāļu neieinteresētību strādāt muzejā.
--	---

Secinājumi: Valmieras muzejam ir nozīmīgs krājums, salīdzinoši attīstīta un mūsdienīga infrastruktūra, pieredzējuši darbinieki, kultūrvēsturiskais mantojums, kas balstās vēstures un dabas vērtībās, izdevīga atrašanās vieta, lai kompetenti un mūsdienīgi komunicētu muzeja piedāvājumu sabiedrībai. VNP ir atbalstījusi muzeja iniciatīvas, piesaistot ārējo finansējumu izaugsmei. Ir veiktas nozīmīgas investīcijas muzeja infrastruktūrā, muzeja pamatbudžetā esošais finansējums, personāla resursi ir pietiekami, lai muzeja darbību noturētu esošajā līmenī.

Šobrīd ir sākusies paaudžu nomaiņa muzeja personāla sastāvā. Lai piešķirtu augstāku dinamiku un kvalitāti muzeja pamatfunkciju veikšanai, sniegto kultūras pasākumu saturam, būtu nepieciešams piesaistīt jaunus kultūras nozares profesionāļus. Diemžēl zemais atalgojums muzeju nozares amatiem nemotivē iesaistīties darbā institūcijā ne tehniskos darbiniekus, ne muzeja darba speciālistus.

Kultūras iestāžu blīvums, kas piedāvā sabiedrībai interesantas brīvā laika pavadīšanas iespējas, Vidzemes novadā ir augsts. Tāpēc, lai noturētu sabiedrības interesi par muzeju, ir nepietiekami apstāties pie sasniegtā. Ir jāturpina meklēt jaunas mūsdienīgas metodes un darba formas, lai iesaistītu vietējo kopienu. Nepieciešams mērķorientēts mārketinga tūrisma piesaistei, lielāks finansējums kultūras piedāvājuma attīstībai.

Viens no risinājumiem būtu turpināt aktīvi piesaistīt ārējo finansējumu ar projektu palīdzību muzeja infrastruktūras attīstībai, citām finansiāli ietilpīgām aktivitātēm. Tas sniegtu iespējas muzeja pamatbudžetā piešķirto finansējumu vairāk novirzīt krājuma darba pilnveidošanai, pasākumu un izstāžu satura pilnveidošanai.

Lai mērķtiecīgi attīstītu tūristu piesaisti, piedāvājot tiem laikmetīgas, interaktīvas ekskursijas gida pavadībā, nepieciešams papildināt muzeja personālu ar ekskursiju gidu. Mēģinājumi piesaistīt gidus, izmantojot TP gidu apmācības programmā apmācītos interesentus, nav devuši pilnvērtīgu rezultātu, jo šie gidi nespēj nodrošināt ekskursiju vadīšanu darba laikā un svešvalodās.

Jāmeklē papildu risinājumi muzeja piedāvājuma komunikācijai, lai pārvarētu vietējo un ārvalstu tūristu inertumu, meklējot galamērķus ārpus Rīgas.

3. Stratēģiskā daļa

Valmieras muzeja attīstības stratēģijas 2025.-2034.gadam ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un prioritātes ir noteikti saskaņā ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem un izvērtējot Valmieras muzeja resursus, iespējas, kā arī iepriekšējā plānošanas periodā sasniegtos rezultātus.

Stratēģijas izstrādes procesā tika izvērtēti Eiropas Savienības, Latvijas, reģiona un novada pašvaldības dažādos plānošanas dokumentos definētie mērķi un virzieni kultūras daudzveidības iespēju izmantošanai, kultūras mantojuma aizsardzībai un veicināšanai, kultūras un radošo industriju iesaistei un līdzdalībai sabiedrības dzīvē, jomās, kas varētu ietekmēt Valmieras muzeja uzstādīto prioritāro mērķu sasniegšanas iespējas un resursus. Jau identificētie prioritārie mērķi integrēti Valmieras novada attīstības programmas 2022.-2028.gadam Investīciju plānā RV2 "Kultūra, radošums" un RV5 "Daba. Kultūrvēsture".

Ilgtermiņa mērķu sasniegšanai vidējā termiņā izvirzītās prioritātes saskaņotas arī ar iepriekšējā periodā uzsāktajiem attīstības virzieniem, ievērojamajām investīcijām SAM 5.5.1. "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" projektu "Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos"(1.kārta) un "Valmieras vēsturiskā centra attīstība" (3.kārta) ietvaros veiktajiem nozīmīgajiem pasākumiem pils ZR daļas restaurācijā, konservācijā un jaunu pakalpojumu izveidošanā (Valmieras pils kultūrvides centrs, ekspozīcija "de Woldemer"). Nākamajā plānošanas posmā tiek turpināta šīs vides attīstība, kā vienu no mērķiem nosakot pils dienvidu daļas substanču restaurāciju un teritorijas aktīvu iekļaušanu kultūras procesos un pasākumu veidošanā.

Ievērota sekojoša sasaiste ar augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem:

Eiropas Savienība	ES paziņojums "Jauna Eiropas darba kārtība kultūrai". Eiropas padomes rezolūcija par ES 2023.-2026.gada darba plānu kultūras jomā. Dažādu ES politiku pamatvirzieni.
Nacionālais līmenis	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030. Muzeja nozares politikas plānošanas dokumenti.
Reģiona līmenis	Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.
Vietējā pašvaldība	Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2038. Valmieras novada Kultūras attīstības stratēģija 2024.-2030.gadam Valmieras novada tūrisma attīstības stratēģija 2024.-2028.
Valmieras muzeja attīstības plānošanas dokumenti	Valmieras viduslaiku pils darbības stratēģija 2025.-2031.

3.1. Politikas mērķi

2025.-2034.gadiem noteikti šādi galvenie mērķi:

1. materiālo un nemateriālo liecību par Valmieru un novada teritoriju komplektēšana un pētniecība, sekmējot piederību Latvijas kultūrtelpai, nodrošinot plašu sabiedrības piekļuvi kultūras mantojumam un attīstot kolekciju digitalizāciju;
2. pils vides pieejamības un ilgtspējīgas attīstības paaugstināšana, iesaistot kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un zināšanu pārnēsē iedzīvotājus un kopienas;
3. daudzveidīgu, iekļaujošu muzeja kultūras pasākumu un pakalpojumu attīstība un pieejamība, nodrošinot sabiedrības līdzdalību satura veidošanā, apvienojot kultūras mantojumu ar jaunradītām vērtībām, atraisot kultūras potenciālu.

Mērķu sasniegšanai nepieciešamo resursu un muzeja ilgtspējas pamatojums detalizēts stratēģijas punktā 2.3. (muzeja darbības spēju pamatojums).

3.2. Prioritātes, mērķi un sagaidāmie darbības rezultāti

Šajā stratēģijas daļā identificētas tikai nākamajam plānošanas periodam izvirzītās prioritātes, citas aktivitātes un uzdevumi tiek precizēti muzeja ikgadējos darba plānos.

1. prioritāte: Muzeja krājuma satura kvalitātes izvērtēšana un tā pieejamības veicināšana

N.p. k.	Mērķi	Aktivitātes (uzdevumi)	Rīcības/ Rezultāti	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots (nenorāda, ja pamatbudžets)
1.	Krājuma satura inventarizācija	Esības un saglabātības pārbaudes Izstrādāt kritērijus un identificēt priekšmetus izņemšanai no krājuma	Pārbaudīta Inventāra grāmata – pieņemtie priekšmeti (ne mazāk kā 3500 vienību gadā) Identificēti izņemamie priekšmeti un sastādīts saraksts	Krājuma nodaļas vadītājs	2025.-2030.	
2.	Metadatu pieejamības veicināšana	Ievadīt informāciju un pielikumus NMKK IS	Sabiedrībai pieejama informācija NMKK (ne mazāk kā 50% no	Krājuma nodaļas vadītājs	2025.-2034.	

		Datu apstrāde un ievade muzeja datubāzēs, nodrošināta publiskā pieejamība, t.sk. WEB platformā "Mājā un sētā"	esības pārbaudes vienībām) Sabiedrībai pieejama informācija muzeja lasītavā, digitālajā vidē "Virtuālais muzejs"			
3.	Metadatu kvalitātes celšana	Metadatu kvalitātes pārbaude un papildināšana muzeja datubāzēs Darbinieku apmācība digitalizācijas un restaurācijas jautājumos Intensificēta krājuma restaurācija	Pilnveidots un funkcionējošs Digitālais arhīvs pētniecībai muzejā Sagatavotie dati ir kvalitatīvi Nodrošināta restaurētu priekšmetu eksponēšana	Krājuma nodaļas vadītājs	2025.-2034.	

2. prioritāte: 20. gadsimta Valmieras un novada vēstures izpēte un pētījumu rezultātu pieejamība

N.p.k.	Mērķi	Aktivitātes (uzdevumi)	Rīcības/ Rezultāti	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots (nenorāda, ja pamatbudžets)
1.	20. gs politisko, ekonomisko, sabiedrisko procesu izpēte	Muzeja krājuma un citu atmiņas institūciju materiālu pētniecība Sabiedrības intervēšana par 20. gs notikumiem, īpaši par Atmodas un 90. gadu procesiem Valmieras muzeja ēku arhitektūras	Maršnera ēkas cokolstāvā iekārtota jauna ekspozīcija Pētniecības rezultāti integrēti ārtelpas ekspozīcijā "Pastaiga	Vēstures nodaļa, Krājuma nodaļa un Izstāžu un pasākumu nodaļa	2025.-2030.	Muzeja budžets un VKKF

		pētniecība un izmaiņas pils teritorijā 20. gs. Valmieras muižu tīkla izmaiņas 20. gs.	Valmieras pilsdārzos", WEB platformā "Mājā un sētā" Pētnieciskie rezultāti komunicēti daudzveidīgā saturā			
2.	Valmieras novadā esošo kultūras mantojuma objektu krājuma izvērtēšana un aprakstīšana	Krājumu izpēte un interpretācija: Vaidavas pagasta vēsturisko liecību ekspozīcija, Dikļu Dziesmu svētku ekspozīcija, Burtnieka ezera ekspozīcija, Burtnieku pagasta vēstures ekspozīcija	Sadarbības, konceptuāli risinot novadā esošo kultūras mantojuma objektu ilgtspēju un attīstību. Izvērtēts un aprakstīts krājums	Vēstures nodaļa, Krājuma nodaļa, Novadpētniecības un apmeklētāju apkalpošanas centrs	2025.-2034.	
3.	Pētījuma rezultātu interpretācija un komunikācija	Rakstu, referātu, semināru, konferenču, izstāžu un izglītojošo nodarbību sagatavošana	Publicēti pētnieciskie raksti, lekcijas, sagatavoti un ieviesti izglītojošie pasākumi	Vēstures nodaļa	2025.-2034.	

3. prioritāte: Kvalitatīvas kultūrvides izveidošana Valmieras vecpilsētā un muzeja infrastruktūras attīstība

N.p.k.	Mērķi	Aktivitātes (uzdevumi)	Rīcības/ Rezultāti	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots (nenorāda, ja pamatbudžets)
1.	Muzeja ēku un teritorijas infrastruktūras attīstība	Valmieras muzeja izstāžu nama attīstība	Izveidota mūsdienīga IN infrastruktūra un aprīkojums, pilnveidota apgaismo-	Muzeja direktors, VNP Attīstības pārvalde, NĪAP	1.variants 2025.-2028. VNP Investīciju plāns RV2 KULTŪRA, RADOŠUMS	

			juma sistēma un mobilo paneļu konstrukcijas. Sakārtotas 450 m ² telpas, lai nodrošinātu mākslas, vēstures, kolekciju izstāžu eksponēšanu		2.variants 2027.-2031.	
		Izstāžu nama piebūves "Valteru namiņš" attīstība	Kolekciju māja un interaktīvo sajūtu centrs "Valteru namiņš" ir ekspozīcija-atklātais krājums. Ieeja caur izstāžu nama recepciju. Saturs – VM mākslas kolekcija, sadzīves priekšmeti (porcelāns, pulksteņi u.c.). Nodrošina krājuma pieejamību	Muzeja direktors, VNP AP, NĪAP	2025.-2028. VNP Investīciju plāns RV5 DABA, KULTŪR-VĒSTURE	SAM 5.1.1.7.
		Arhitektoniski mākslinieciskā izpēte ēkai "Valteru namiņš" Bruņinieku ielā 3/2	Pētnieciskā informācija ļauj uzsākt objekta restaurācijas plānošanu, tehnisko	Muzeja direktors, VNP AP	2025.-2026.	

			dokument āciju gatavoša- nu			
		Arhitekto- niski māksli- nieciskā izpēte ēkai Bruņinie- ku ielā 4/2 (etnogrā- fisko priekšmet u krātuve)	Pēt- nieciskā informāci- ja ļauj uzsākt objektā plānoto remont- darbu plānošanu un tāmēšanu	Muzeja direktors, VNP AP	2025.-2026.	
		Atklātā krājuma ekspozīci- jas izveide krātuvē Bruņinie- ku ielā 4/1	Nomainīts jumta segums, izveidota jauna plauktu sistēma. Pieejamīb a bez iepriekšē- jas pieteikša- nās darba dienās no jūnija līdz septem- brim	Muzeja direktors, Krājuma nodaļa	2026.-2029.	
2.	Valmieras pils teritorijas attīstība un labiekārtošana	Pils DA un DR mūru restaurāci- ja	Nodroši- nāta valsts nozīmes kultūras pieminekļa aizsardzī- ba, saglabāša- na un iekļaušana kultūras piedāvā- jumā un tūrisma apritē	Muzeja direktors, AP, NĪAP	2025.-2028.	SAM 5.1.1.6.
		Brīvdabas notikumu vietas "Valmie-	Izveidota brīvdabas pasākumu telpa pils			

		ras pils viesu istaba” izveide	piekļūsta- mībai, inovatīvai izmanto- šanai, cilvēku dzīves kvalitātes uzlaboša- nai, vietējās kopienas stiprināša- nai			
		Ekskursi- jas maršruta “Pastaiga Valmieras pilsdār- zos” izveide	Izveidota pastaigu taka Valmieras vecpilsēta s centrā ar interaktī- viem informāci- jas elemen- tiem, audiogi- diem, kas ļauj individuā- liem apmeklētā- jiem un ģimenēm doties izzinošā ceļojumā, iepazīstot vecpilsēta s arhitektūru un vēstures stāstus. Noslēgu- mā saslēdzas ar Gaujas krastu promenādi	Muzeja direktors	2025.-2028.	

4. prioritāte: Nodrošināt konkurētspējīgu kultūras piedāvājumu dažādām mērķauditorijām

N.p. k.	Mērķi	Aktivitātes (uzdevumi)	Rīcības/ Rezultāti	Atbildīgais	Izpildes laiks	Finanšu avots (nenorāda, ja pamatbudžets)
1.	Daudzveidīgs, laikmetīgs kultūras piedāvājums dažādām mērķauditorijām	Sadarbība ar profesionāliem māksliniekiem un atbilstoša profila augstākajām izglītības iestādēm Latvijā un ārvalstīs satura veidošanai	IN un ārtelpā regulāras profesionālo mākslinieku izstādes, tikšanās, lekcijas, plenēri. Gadā notiek 6 – 12 izstādes IN, 6 – 10 tikšanās ar māksliniekiem, 1 – 2 lasījumi/ lekcijas par mākslu. Reizi piecos gados rīkojam mākslas plenēru	Izstāžu un pasākumu nodaļa, Vēstures nodaļa/VP KVC, Krājuma nodaļa	2025.-2034.	
		Muzeja pētniecisko rezultātu integrācija kultūras satura piedāvājumā. Sadarbības pasākumi, starptautisko pētnieku iesaiste	Muzeja darbinieku organizētie semināri, lekcijas, tematiskie pasākumi par vēstures un starpdisciplināro pētījumu rezultātiem. Jauno vēsturnieku zinātniskie lasījumi reizi gadā. Latvijas un	Vēstures un Krājuma nodaļa	2025.-2034.	Piesaistīts projektu un citu pētniecisko institūciju finansējums

			ārvalstu pētnieku pētījumu prezentāci- jas			
		Īpašu pasākumu, izstāžu veidošana ģimenēm ar bērniem	Maršnera namā vasaras sezonā izveidota mākslas telpa/inter- aktīva izstāde pirmssko- las un sākumsko- las vecuma bērniem, pieejamību nodrošina, izmantojot NVA skolēnu vasaras nodarbinā- tības program- mu. Tiek veidotas radošās iesaistes vietas vēstures un mākslas izstādēs un tematiskie pasākumi muzeja iepazīšanai .	Izstāžu un pasākumu nodaļa	2025.- 2034.	VKKF un VPR mērķ- programmas
		Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un tālāknodeša- na. Seno prasmju un tradīciju saglabāšana. Simjūda gadatirgus	Notiek mūžiglītī- bas program- mas, izstādes, meistarkla- ses, amatu prasmju demonstrē- šana. Gadā viena izstāde.	Izstāžu un pasākumu nodaļa. Vēstures un Krājuma nodaļa	2025.- 2030.	

			Nodrošinātas telpas meistarklasēm. Attīstīta amatnieku darbība. Simjūda gadatirgus			
		Kultūras piedāvājums muzeja ārtelpā	Notiek vides izstādes pils teritorijā, t.sk. sadarbībā ar Kultūras pārvaldi. 4 – 5 dabas izstādes muzeja garšaugu dārzā.	Izstāžu un pasākumu nodaļa	2025.-2030.	
2.	Sabiedrības iesaiste kultūras satura veidošanā un komunikācijā	Nacionālās un lokālās identitātes veidošana jauniešos, veicinot piederības sajūtu vietai	Notiek pasākumi neformālās jauniešu izglītības ietvaros, tiek veidotas pop-up izstādes, izglītojošās programmas veidotas, adaptējot tās jauniešu interesēm. Notiek sadarbība starptautiskās akcijas “Muzeju nakts”, pilsētas svētku norišu ietvaros	Izstāžu un pasākumu nodaļa, Vēstures nodaļa, Krājuma nodaļa	2025.-2030.	

		Muzeja kā satikšanās vietas- platformas veidošana, kur diskutēt par sabiedrībā aktuālām tēmām, rosināt izglītojošu viedokļu apmaiņu vietējā kopienā. Mūžizglītība pieaugušajiem. Ceļojošās izstādes, radošās darbnīcas. Pasākumi ārpus muzeja teritorijas	Notiek personības radošuma attīstība, aug sabiedrības saliedētība. 1 – 3 piedāvājumi muzeja telpās mūžizglītības ietvaros; 1 – 2 lekcijas, semināri gadā novadā; 1 – 5 bezmaksas darbnīcas gadā; 1 – 2 jaunas ceļojošās izstādes gadā	Muzeja administrācija, Izstāžu un pasākumu nodaļa, Vēstures un Krājuma nodaļa	2025.- 2030.	
		Īpašo mērķgrupu iesaiste muzeja kultūras satura veidošanā. Diskusijas par publiskās vēstures jautājumiem. Pasākumi senioriem, cilvēkiem ar dažādiem traucējumiem, mazākumtautībām	Tiek veidoti tematiskie pasākumi, diskusijas dažādām mērķgrupām. Notiek sabiedrības iesaiste muzeja darbā (brīvprātīgie)	Muzeja direktors. Izstāžu un pasākumu nodaļa. Vēstures un Krājuma nodaļas.	2025.- 2030.	
		Pils teritorijas attīstība par jaunu kultūrvietu kopienas pasākumiem	Izveidota kultūrvietā "Valmieras pils viesu istaba", kas pieejama	Muzeja direktors, Kultūras pārvalde, Izstāžu un	2025.- 2034.	

			vietējai kopienai pasākumu rīkošanai. Notiek Barikāžu, Lāčplēša dienas pasākumi, amatiereteātru izrādes, koncerti, pop-up izstādes, Hanzas tirdziņš u.c. notikumi. Stiprināta iedzīvotāju patriotismu un piederības sajūta novadam un valstij	pasākumu nodaļa		
--	--	--	---	-----------------	--	--

4. Stratēģijas ieviešanas uzraudzība

Stratēģijas ieviešanas uzraudzība un atskaitītšanās notiek vairākos līmeņos, ievērojot Latvijas Republikas muzeju nozares normatīvo aktu un likumu prasības, VNP, Kultūras pārvaldes un Muzeja nolikumā noteikto kārtību:

- Ik gadu muzejs iesniedz gada pārskatu – informācijas sistēmā *Latvijas digitālā kultūras karte*,
- katru gadu laika posmā no decembra līdz janvārim notiek muzeja direktora pārrunas ar VN KP, sniedzot atskaiti par institūcijas uzstādīto mērķu un uzdevumu sasniegtajiem rezultātiem, iestādes vadītāja individuālo darba uzdevumu sniegumu un identificējot uzstādījumus nākamajam gadam vai plānošanas periodam,
- pēc nepieciešamības muzejs sniedz pārskatu par stratēģijā izvirzīto uzdevumu izpildi VNP administrācijai vai deputātiem,
- saskaņā ar VNP iekšējiem noteikumiem “Darbinieku darba izpildes plānošanas un novērtēšanas noteikumi” notiek ikgadējas iestādes darbinieku un muzeja direktora pārrunas, izvērtējot stratēģisko mērķu un uzdevumu izpildi, ņemot vērā darbinieka atbildības jomu un līmeni,

- muzejā darba stratēģisko mērķu īstenošana un sasniegtie rezultāti tiek izvērtēti ikmēneša darbinieku sanāksmēs, Vadošo speciālistu padomes, Krājuma komisijas darba sanāksmēs, pēc nepieciešamības lemjot par plānu pārskatīšanu un aktualizāciju,
- veicamie uzdevumi un aktivitātes tiek konkretizētas gada plānos, atbildīgos par izpildi norādot gada plānā un muzeja darbības un attīstības stratēģijā.

Atbildīgais par muzeja darbības un attīstības stratēģiju kopumā un aktualizēšanu ir Muzeja direktors, kurš rīkojas atbilstoši normatīvo aktu un lēstādes nolikuma prasībām. Stratēģija tiek periodiski aktualizēta atbilstoši ES, NAP, nākamā plānošanas perioda ar stratēģiju saistītajiem normatīvajiem aktiem. VM DAS, konkrēti stratēģiskā daļa, kur fiksēti prioritārie mērķi un uzdevumi, kā arī muzeja darbības pamatvirzienu politikas, kurās detalizēts, kā tiks sasniegti darbības mērķi, tiek pārskatīta ne retāk kā vienu reizi piecos gados, vai pēc nepieciešamības, ja tiek aktualizēti valsts nozares un Valmieras novada stratēģiskās plānošanas dokumenti (izdarot izmaiņas to Rīcības programmā un Investīciju plānā), fiksējot izmaiņas un jaunus uzdevumus VM darba plānošanas dokumentā.

5. Stratēģijā un pielikumos izmantoto saīsinājumu skaidrojums

Saīsinājums	Skaidrojums
AP	Valmieras novada pašvaldības Attīstības pārvalde
ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
ES	Eiropas Savienība
IN	Valmieras muzeja Izstāžu nams
KP	Valmieras novada Kultūras pārvalde
LMA	Latvijas Mākslas akadēmija
LMB	Latvijas Muzeju biedrība
LR	Latvijas Republika
NAP	Nacionālais attīstības plāns
NĪAP	Valmieras novada Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pārvalde
NMKK IS	Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informāciju sistēma
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskās jeb pilsoniskās sabiedrības organizācijas
TP	Valmieras novada Tūrisma pārvalde
VB	Valmieras bibliotēka
VDT	Valmieras teātris
VIA	Vidzemes Augstskola
VKKF	Valsts kultūrkapitāla fonds
VM	Valmieras muzejs
VM DAS	Valmieras muzeja Darbības attīstības stratēģija
VN	Valmieras novads
VNM	Valmieras novada muzeji
VNP	Valmieras novada pašvaldība
VP KVC	Valmieras pils kultūrvides centrs
VPR	Vidzemes plānošanas reģions
Stratēģija	Valmieras muzeja darbības un attīstības stratēģija
ZUSAN	Valmieras novada pašvaldības Zīmolvedības un sabiedrisko attiecību nodaļa

KRĀJUMA DARBA POLITIKA 2025.-2030. GADAM

Krājuma darba politika ir izstrādāta, balstoties uz pašreizējās situācijas analīzi un izvirzītajiem uzdevumiem krājuma komplektēšanā, dokumentēšanā, saglabāšanā un izmantošanā. Krājuma darba politika attiecas uz visiem Valmieras muzeja darbiniekiem ikvienā darbā ar krājuma priekšmetiem.

Krājuma darba **mērķis** ir nodrošināt materiālo un nemateriālo liecību par Valmieru un novada teritoriju komplektēšana, sekmējot piederību Latvijas kultūrtelpai, nodrošinot plašu sabiedrības piekļuvi kultūras mantojumam un attīstot kolekciju digitalizāciju.

Krājuma darba uzdevumi:

- mērķtiecīgi un kvalitatīvi krāt vēstures liecības, kas veido zināšanas par sabiedrību Valmieras novadā;
- nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu un pieejamību sabiedrībai;
- veikt saglabājošo konservāciju un unikālo vēstures liecību restaurāciju, lai nodrošinātu to pieejamību sabiedrībai šodien un nākošajām paaudzēm.

Iepriekšējās politikas izvērtējums

Iepriekšējā plānošanas periodā tika izvirzīti darba uzdevumi:

- Atklātā krājuma iekārtošana;
- Valtera namiņa restaurācija (revitalizācija);
- Ekspedīcija *Katram sava Valmiera*;
- Krājuma izpētes un pieejamības veicināšana;

Izvirzītie uzdevumi 2015.- 2025. gadam ir izpildīti daļēji. Uzdevums radīt mākslas priekšmetu atklāto krātuvi (Kolekciju māja Valtera namiņš) nav īstenots, vairākkārtēji negūstot ārējo finansējumu. Aktualizējot politikas uzdevumus ir izdevies izveidot un iekārtots etnogrāfisko priekšmetu un darbarīku ekspozīciju- atklāto krātuvi *Mājā un sētā*, tā vienlaikus izpildot gan atklātā krājuma izveides uzdevumu, gan veicinot pieejamību. Krājuma izpēte rezultējusies arī patstāvīgās

ekspozīcijas *de Woldemer* izveidē 2023. gadā un ar to saistīto pētniecības un publicitātes pasākumu īstenošanā.

Jāsecina, ka līdzšinējā krājuma darba politikā kolekcionēšanas virzieni definēti pārāk plaši, tas apgrūtina krājuma komisijas darbu, izvērtēšanas kritēriju ievērošanā. Līdz šim muzeja krājuma veidošanā lielākā uzmanība bija pievērsta periodam līdz 20. gs. 80. gadu beigām. Tika īstenota LPSR perioda (20. gs. 40. līdz 90. gadu) materiālu un pirmspadomju perioda materiālu un informācijas vākšanas ekspedīcija *Katram sava Valmiera*, kas Valmieras pilsētā ir īstenota. Tās gaitā tika intervēti vairāki kultūrvēstures procesos iesaistīti valmierieši un no viņiem tika iegūti priekšmeti krājuma papildināšanai. Plānots turpmākajā periodā koncentrēties uz mūsdienu vēstures liecību (kopš 20. gs. 80. gadiem) vākšanu, kolekcionēšanu un izpēti.

Sistēmiska uzmanība jāpievērš digitalizācijas jautājumiem muzejā, izstrādājot digitāli radīto priekšmetu kolekcionēšanas plānu un priekšmetu pieņemšanas un glabāšanas kritērijus, uzsākot darbu pie digitālo priekšmetu kolekcijas izveides. Iepriekšējā periodā vairāki iemesli

(darbinieku maiņa un jauno apmācība, situācijas izvirzīto citu uzdevumu prioritizācija, NMKK datu sistēmas problēmas) noteikuši to, ka pilnā apjomā nav izdevies izpildīt priekšmetu digitalizācijas un datu ievades skaitlisko apjomu NMKK. Nākošā plānošanas periodā tas noteikts kā viens no prioritārajiem uzdevumiem, pie nosacījumiem, ka LNKK IS darbojas kvalitatīvā režīmā.

Krājuma satura raksturojums

Muzeja krājums veidots kopš 1959. gada. 2025. g. 1. janvāra, krājumā glabājas 69 543 vienības, no kurām 54 378 sastāda pamatkrājumu. Valmieras muzeja krājumu raksturo hronoloģiski un tematiski plašs priekšmetu klāsts, sākot ar novada vēsturisko attīstību raksturojošām un arheoloģiski iegūtajām liecībām par pirmo apdzīvotību akmens laikmetā un beidzot ar novada un Valmieras pilsētas attīstību raksturojošiem mūsdienu artefaktiem.

Muzeja kolekcijas ir iedalītas pēc materiāla veida, kā arī tematiski pēc izvietojuma krātuvēs. Tās ir: Papīra priekšmeti (dokumenti, iespieddarbi, rokraksti, fotogrāfijas), Numismātika, Tekstilijas, Etnogrāfiskie priekšmeti, Lietiskie priekšmeti, Arheoloģija, Mākslas priekšmeti. Skaitliski dominējoša ir papīra priekšmetu kolekcija, kurā ietilpst vairāk nekā 38 500 pamatkrājuma vienības, tostarp fotogrāfijas, iespieddarbi un dokumenti.

Galvenās krājuma komplektēšanas tēmas:

- svarīgi politiskās dzīves notikumi Valmieras pilsētā un novadā,
- teritorijas ekonomiskā attīstība,
- etnogrāfija,

- Valmieras pilsētas un novada arheoloģija,
- kultūras, izglītības un sporta notikumi,
- novadnieki un viņu sasniegumi dažādās nozarēs,
- dažādu sociālo grupu iedzīvotāju dzīvesveids,
- dažādu saimniecību, uzņēmumu un iestāžu darbība Valmierā un apkārtnē.

Valmieras muzejs krājumā nekrāj un neuzņem pamatkrājumā:

- liela izmēra mēbeles, interjera priekšmetus, rokas un mehānizētus darbarīkus,
- 20. gs. 2. pusē un 21. gs. liela izmēra lauksaimniecības tehniku, rūpnieciskās ražošanas iekārtas, autotransporta līdzekļus,
- Periodiskos izdevumus - laikrakstus un žurnālus,
- Literatūru (izņemot bibliogrāfiski retus iespaiddarbus vai pirms Otrā pasaules kara Valmierā izdotos iespaiddarbus),
- Muzejs nekomplektē dabas kolekcijas.

Izvērtējot krājuma saturu, redzams, ka ne visi vēstures periodi ir vienlīdz labi pārstāvēti. Lielāka muzeja krājuma priekšmetu daļa ir attiecināmi uz 19.–21. gadsimtu. Ekspedīcijās Valmieras rajonā 20. gs. 60.–90. gados iegūts ievērojams skaits ar etnogrāfiju un lauku sadzīvi saistīti priekšmeti. Krājuma saturs līdz šim nav kritiski izvērtēts. Nākošajā plānošanas periodā uzdevums ir izvērtēt, ar kurām no izvirzītajām tēmām saistīti priekšmeti ir pilnīgāk pārstāvēti muzeja kolekcijā, lai definētu prioritāri kolekcionējamo priekšmetu (hronoloģiski tematiskās) grupas. Iepriekšējā periodā jau esošās telpas ir pielāgotas un tajās ir iekārtotas vairākas jaunas krātuves, līdz ar to ir uzsākta un nākošajā akreditācijas periodā tiks īstenota vispārēja krājuma priekšmetu esības un saglabātības pārbaude, vienlaikus ar vispārēju satura inventarizāciju.

Šajā akreditācijas periodā esības pārbaužu laikā ir paredzēts identificēt un potenciāli rosināt no muzeja krājuma izņemt LPSR laikā pieņemtos iespaiddarbus, no citu muzeja krājumiem iegūtas fotokopijas, kā arī dokumentu kopijas, kuru oriģināli ir brīvi pieejami Latvijas Nacionālajā arhīvā vai bibliotēkās, dokumentu un fotogrāfiju kopijas, avīžu izgriezumus un laikrakstus, ja vien tiem nav kāda unikāla muzejiska vērtība. No muzeja jāatsavina arī dubultie – identiskie priekšmeti, slikti saglabātie un tādi, kam ir neskaidra pieņemšanas dokumentācija, trūkst detalizēta apraksta, izcelsmes, vai kam nav skaidri definēta saistība ar muzeja darbības stratēģiju.

Krājuma papildināšanas kritēriji:

- atbilstība muzeja misijai,
- atbilstība hronoloģiskajiem, teritoriālajiem un tematiskajiem ietvariem,
- priekšmeta autentiskums un unikalitāte; priekšmeta zinātniskā, kultūrvēsturiskā, memoriālā, mākslinieciskā vērtība,
- priekšmeta aktualitāte notikumu kontekstā un plānotajā muzeja darbībā,
- priekšmeta saglabātība un restaurācijas iespējas,
- iespēja izmantot muzeja izglītojošā darbā,
- iespēja priekšmetu novietot esošajās krātuvēs.

Krājuma pasīvās papildināšanas metodes:

- dāvinājumi ir dominējošā krājuma papildināšanas metode,
- pirkumi no muzeja budžeta līdzekļiem un no projektu konkursos iegūtā finansējuma,
- arheoloģiskajos izrakumos un uzraudzībā iegūtie priekšmeti.

Krājuma aktīvās papildināšanas metodes:

- ekspedīcijas un intervijas ar vietējas kopienas cilvēkiem mūsdienu vēstures liecību iegūšanai (priekšmeti, pilsētvides izmaiņu fotofiksācijas, ievērojamu personu portreti u. tml.),
- no citām iestādēm pieņemtie materiāli (administratīvās un citas reformas, uzņēmumu un iestāžu likvidācijas, bankroti, muitā un policijā atsavinātie materiāli, iestāžu un uzņēmumu muzeju kolekcijas).

Krājuma papildināšanas tēmas un prioritātes

Viena no stratēģiskām papildināšanas prioritātēm ir Krājuma satura vispārējās inventarizācijas procesā identificēto “balto plankumu” aizpildīšana, respektīvi, kolekcionēt būtiskākās trūkstošās liecības. Otra prioritāte ir digitālais krājums, jo kolekcionējot mūsdienu vēstures liecības, ir jānodrošina iespēja krājumā uzņemt un droši uzglabāt digitāli radītos priekšmetus (filmas, fotogrāfijas, skaņu ierakstus).

Prioritārie krājuma papildināšanas ilgtermiņa uzdevumi:

- Ekspedīcija Valmieras pilsētā un novadā – vācot liecības par valstiskās neatkarības atjaunošanu, 20. gs. 90. gadu kultūrvēsturiskais mantojums,

- Padomju perioda fotomateriālu (J. Naumova. A. Koziņeca, I. Opmņa un K. Kalniņa fotogrāfijas, L. Liepnieka diapozitīvi, J. Kalnača Pieminekļu inspekcijas 20. gs. 80. gadu fotonegatīvu kolekcija u.c.) komplektēšana,
- Arheoloģiskā izpētes materiālu Valmieras senpilsētā un novadā (izrakumi un uzraudzība) iekļaušana krājuma kolekcijās.

Krājuma saglabāšana

Krājuma saglabāšanas mērķis ir nodrošināt krājuma priekšmetu stāvokļa nemainīgumu glabāšanas, transportēšanas un eksponēšanas laikā. Krājuma pašreizējais kopējais fiziskais stāvoklis ir vērtējams kā apmierinošs, telpas ir drošas un apstākļi relatīvi stabili. Iepriekšējā darbības periodā notika vairākkārtēja kolekciju pārvietošana, kas iepriekšējā periodā ir kavējusi krājuma topogrāfisko apzīmējumu pilnīgu izvietojumu krātuvēs un reģistrāciju datubāzē.

Valmieras muzejā nav akreditēta restauratora, tādēļ restaurācijas darbi notiek ierobežotā apmērā – primāri tikai priekšmetiem, kurus plānots eksponēt. Krājuma priekšmetu primāro apstrādi, atputekļošanu un tīrīšanu sagatavošanai izstādēm veic krājuma nodaļas speciālisti. Konservāciju, eksponēt plānotajiem mākslas kolekcijas priekšmetiem, veic piesaistīti speciālisti. Krājuma esības pārbaužu laikā izvērtējot saglabātību, tiek atzīmēti steidzamā kārtā restaurējamie priekšmeti. Lielākajai daļai papīra priekšmetu tīrīšana un preventīvā konservācija notiek muzejā, tūlīt pēc izvērtēšanas. Lietisko priekšmetu un mākslas darbu restaurācijas plāns tiek sastādīts atbilstoši izstāžu plānam, ekspozīciju papildināšanai, atklātā krājuma izveidošanas procesam.

Tiek optimizēts priekšmetu izvietojums un pieejamība jau esošajās krātuvēs. Racionāli izmantojot plauktus, iesaiņojot priekšmetus kārbās, vienlaikus tiek veikta vispārēja krājuma inventarizācija, arī šādā veidā identificējot nekavējoties restaurējamus priekšmetus. Krājuma priekšmetu saglabāšanai notiek pakāpeniska piemērota bezskābes iesaiņojuma (aploksnes, mapes, kastes u.c.) ieviešana krātuvēs.

Vērtīgākā krājuma kolekcija ir mākslas priekšmeti, kurā iekļauti gan vietējas nozīmes, gan nacionālā līmenī ievērojamu mākslinieku darbi. Šī kolekcija glabājas vienkopus un kā kopums tā ir prioritāri glābjama apdraudējuma gadījumā.

Krājuma pieejamība un izmantošana

Krājuma izmantošanas mērķis ir nodrošināt Valmieras muzeja krājuma fizisku un virtuālu pieejamību, sniedzot iespēju sabiedrībai iepazīties ar kultūras mantojumu, vienlaikus nodrošinot priekšmetu saglabātību.

Galvenie uzdevumi mērķa sasniegšanai:

- Nodrošināt muzeja krājuma pieejamību patstāvīgajā ekspozīcijā un atklātajā krājumā;
- Nodrošināt piekļuvi muzeja krājumam interneta vietnē "Virtuālais muzejs";
- Priekšmetu metadatu ievade NMKK, nodrošinot attālinātu piekļuvi Valmieras muzeja priekšmetiem;
- Attīstīt pētnieciskā darba iespējas izveidotajā muzeja priekšmetu metadatu bāzē /Lasītavā;
- Krājuma priekšmetu deponējumi Valmieras novada kultūras iestādēm, kas spēj nodrošināt vitrīnas, klimatu un apsardzi, kā arī visiem KM akreditētajiem Latvijas muzejiem.

Daļa krājuma priekšmetu izvietoti patstāvīgajās ekspozīcijās. Ekspozīcijā *De Woldemer* ir eksponēti 593 priekšmeti, bet ekspozīcijā- atklātajā krājumā *Mājā un sētā 2025.* gadā eksponēti 903 pamatkrājuma priekšmeti. Krājuma priekšmeti tiek izmantoti arī muzejā esošo izstāžu veidošanā, reizi divos gados veidojot krājuma priekšmetu tematiskas izstādes.

Liela apmeklētāju daļa ir novada skolēni un Vidzemes augstskolas studenti, kuru novadpētniecības tēmu izpētē muzeja krājumam ir būtiska loma. Tādēļ pētnieku ērtībai muzejā ir iekārtota zinātniskā lasītava, kurā vienkopus ir gan kartīšu kartotēka, gan arī iepriekšējā akreditācijas periodā izveidota digitāla priekšmetu kartotēka. Pētnieciskā darba rezultātā izmantotie krājuma priekšmeti atspoguļojas publikācijās, monogrāfijās, krājuma katalogos. Pētnieciskajā darbā var tikt izmantoti visi muzeja materiāli, ja tiem nav uzlikti īpaši izmantošanas nosacījumi, vai, ja tie neatrodas restaurācijā. Īpaši sliktā stāvoklī esošus, vēl nerestaurētus priekšmetus var apskatīt digitālā formātā.

Muzeja krājuma komisija izvērtē saglabātību un neeksponē, kā arī nedeponē sliktā stāvoklī esošus priekšmetus. Izglītojošā darbā izmanto palīgkrājuma priekšmetus vai kopijas un atdarinājumus. Oriģinālos priekšmetus izglītojošam darbam izmanto ievietotus vitrīnās. Sadarbībā ar citām pašvaldības iestādēm, krājuma priekšmeti regulāri tiek eksponēti izstādēs novada muzejos un bibliotēkās (centralizēti apsargātās ēkās).

Krājuma digitalizācija

Valmieras muzeja digitalizācijas darba mērķi ir saglabāt priekšmetu metadatus, tā padarot pieejamāku krājuma neeksponēto daļu. Krājuma digitalizācija notiek atbilstoši MK noteikumu Nr.956. 80.¹, 80.² un 119. punktā noteiktajām prasībām un saskaņā ar Valmieras muzeja izstrādātu Digitalizācijas plānu¹.

Piecu gadu perioda digitalizācijas pamatprincipi un prioritātes:

¹ Digitalizācijas plāns atrodams VM noteikumu "Noteikumi par Valmiera muzeja krājumu" pielikums Nr.9.

- Jaunieguvumu metadatu ievade NMKK IS. Kopš 2023. gada ik gadu visi krājumā pieņemtie priekšmeti tiek digitalizēti un to metadati nonāk NMKK IS,

- Krājumā esošo priekšmetu metadatu ievade NMKK IS. Kopš 2023. gada notiek sistēmiska iepriekšējā akreditācijas periodā (no 2015. gada) NMKK IS ievadīto priekšmetu metadatu pārbaude, aprakstu labošana, pielikumu pievienošana. Tādā veidā, publicējot metadatus un pievienojot digitālās kopijas NMKK IS, tiek popularizēta muzeja neeksponētā krājuma daļa,

- Krājuma Digitalizēšanas process. Tiek izgatavotas digitālās kopijas jaunieguvumiem, priekšmetiem, kam nepieciešams pievienot pielikumus NMKK IS, kā arī tiem priekšmetiem, kas paredzēti izstāžu vajadzībām,

- Digitalizācijas procesā Valmieras muzeja serverī tiek uzkrātas datnes un metadati kā muzeja speciālistu virtuālā datu bāze. Tajā ietilpst Digitalizēto priekšmetu saraksts un digitālās kopijas. Šāda datubāze ļauj veidot virtuālas izstādes vai publicēt visu priekšmetu attēlus, arī tādu, kas ir pārāk nestabili, lieli vai vērtīgi, lai tos eksponētu,

Digitālo kopiju izgatavošana (īpaši divdimensiju priekšmetiem) arī ļauj tos pētīt, neapdraudot priekšmeta saglabātību, turklāt krājuma apdraudējuma vai bojāejas gadījumā šādā veidā tiek saglabāti metadati, ja oriģinālie priekšmeti iet zudībā.

Digitālo kopiju izmantošana muzeja darbā ir būtiska muzeja darbības daļa un ik gadu to loma pieaug. Kvalitatīvas digitālās kopijas ļauj detalizētāk pētīt slikti saglabātus tekstus vai pietuvināt mazus fotoattēlus vai to daļas. Savukārt, veidojot ekspozīcijas, izstādes, kā arī novada reprezentācijā liela nozīme ir divdimensiju priekšmetu attēlu kopijām. Valmieras muzejs ir Valmieras novada pašvaldības iestāde, līdz ar to ik gadu notiek dažādi atceres pasākumi, kuru publicitātei muzejs spēj nodrošināt vēsturisku notikumu fotogrāfijas, memoriālos priekšmetus. Zīmolvedības nolūkos šie attēli nonāk dažādos komunikācijas kanālos un digitālajās platformās.

Digitālās kopijas var tikt viegli izsniegtas akreditētiem muzejiem bez atlīdzības. Tāpat, tās var tikt izsniegtas publikācijām un pētniecībai, vai par maksu komercdarbībai, vadoties pēc muzeja cenrāža.

Krājuma darba problēmas un no tām izrietošās prioritātes

Krājuma darbā iesaistīto muzeja darbinieku kvalifikācijas celšana ir prioritāte. Un tā ietver ne tikai darbu ar krājuma priekšmetiem, bet arvien vairāk saistīta ar informāciju tehnoloģiju prasmēm. Digitālā infrastruktūra Valmieras muzejā tiek pastāvīgi attīstīta, tomēr darba problēma ir saistīta ar cilvēkresursiem digitalizācijas jomā. Šobrīd ar krājuma digitalizācijas jautājumiem ir iespējams nodarbināt tikai vienu darbinieku. Turklāt būtu nepieciešams nepārtraukti attīstīt datorprasmes muzeja kolektīvā kopumā. Viens no Risinājumiem ir dalība ikgadēji dažādos Latvijas Kultūras akadēmijas rīkotos profesionālās pilnveidesursos, Baltijas muzeoloģijas veicināšanas biedrības un

Latvijas Muzeju biedrības rīkotos semināros. KISC rīkotie vebināri veicina izpratni par darbību ar NMKK, tomēr NMKK IS darbības veikspējas problēmas ir jāuzsver kā vēl viena prioritāra problēma krājuma darbā, kas grauj darbinieku motivāciju, turklāt neļauj sasniegt potenciāli iespējamus darba rezultātus.

Muzejā pašlaik nav restauratora. Vadoties pēc Valmieras muzeja krājuma satura, būtu nepieciešams speciālists vismaz papīra un koka priekšmetu restaurācijā. Primāro apstrādi veic krājuma nodaļas speciālisti, bet eksponēšanai paredzēto priekšmetu konservācija notiek tikai izmantojot ārpakalpojumus. Tuvākajā laikā nav paredzamas situācijas izmaiņas, tāpēc prioritāte ir stabila finansējuma nodrošināšana saglabājošās konservācijas pamatvajadzībām gan no pašvaldības budžeta ietvaros, gan piesaistot līdzekļus projektu rezultātā.

Krājuma telpu trūkums ir ilgstoša krājuma darba problēma. Tā radusies gan sākotnēji nepietiekošas infrastruktūras dēļ, gan arī muzeja darbības sākuma perioda nepārdomātas kolekcionēšanas politikas rezultātā. Tādēļ viens no krājuma darba prioritārajiem uzdevumiem ir, veicot esības pārbaudes, identificēt potenciāli no krājuma izņemamos priekšmetus, kas ir bez skaidras izcelsmes, bez argumentējamas memoriālas vai kultūrvēsturiskas vērtības, vai vienkārši neatbilstošas muzeja spējai nodrošināt to saglabātību. Ar šādu pieeju plānots potenciāli atbrīvot telpas kolekcijas papildināšanai.

**VALMIERAS MUZEJA
ZINĀTNISKI PĒTNIECISKĀ DARBA POLITIKA
2025.-2030.GADAM**

Pētniecības darba politika vērsta uz muzeja misijas realizēšanu un izstrādāta, pamatojoties uz pašreizējās pētniecības jomas situācijas un muzeja pētniecisko resursu analīzi.

1. MUZEJA PĒTNIECĪBAS DARBA POLITIKAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

1.1. Muzeja pētniecības darba mērķis:

Nodrošināt Valmieras muzeja krājuma materiālu un Valmieras novada vēstures procesu pētniecību, Vidzemes kultūrvēsturiskā reģiona un Eiropas kopējās vēstures kontekstā.

1.2. Muzeja pētniecības darba virzieni:

- 1.2.1. muzeja krājuma pētniecība;
- 1.2.2. citu LR un ārvalstu atmiņas institūcijās pieejamu, papildinošu materiālu, avotu pētniecība;
- 1.2.3. sabiedrības aptaujāšana, intervēšana, pētnieciskās ekspedīcijas;
- 1.2.4.pētnieciskā darba rezultāta publiskošana pētnieciskajos izdevumos, konferencēs, lekcijās, semināros, citos pasākumos, muzeja un sociālo tīklu digitālajās platformās, nodrošinot sabiedrībai pieejamību pētniecības rezultātiem un iesaisti vēstures procesu interpretācijā;
- 1.2.5. satura sagatavošana muzeja vēsturiskajām izstādēm, ekspozīcijām un izglītojošām programmām, tematiskiem pasākumiem, nodrošinot kvalitatīvu, pētniecībā balstītu;
- 1.2.6. NMKK un VM datu bāžu papildināšana;
- 1.2.7. Zinātniskas padomes izveide, attīstot to kā plānošanas, atbalsta un pēctecības platformu, VM pētniecības darba pilnveidošanai un komunikācijai ar citiem kultūras mantojuma objektiem.

Prioritārie mērķi un uzdevumi definēti Valmieras muzeja darbības un attīstības stratēģijā 2025.-2034.gadam(punkts 3.2.).

2. SITUĀCIJAS ANALĪZE

Situācijas apraksts	Pamatojums	Nepieciešamās darbības
---------------------	------------	------------------------

Strauja personāla maiņa, īpaši Covid-19 laikā	Uzskatāma gan par izaicinājumu, gan iespēju. Izaicinājumi ir saistīti ar pēctecības, informācijas nodošanas problēmām, laiku, kas nepieciešams, lai jauni darbinieki spētu kvalitatīvi veikt savus pienākumus. Iespējas- jaunu cilvēku ar citu skatījumu, prasmēm, interesēm ienākšana muzejā.	Nepieciešams meklēt veidus, kā ilgstošie darbinieki var nodot zināšanas un pieredzi jaunajiem darbiniekiem. Zinātniskās padomes atjaunošana
Nepieciešams attīstīt muzeja esošās ekspozīcijas	Ievērojami jāpilnveido Ekspozīcijas "Atklātais krājums "Mājā un sētā"" web platformas satura kvalitāte. Kopā ar tās uzlabošanu jāveic pētnieciskais darbs par muzeja etnogrāfisko priekšmetu krājumu. Ekspozīcija "de Woldemer" ir jauna un kvalitatīva, bet ir nepieciešams veikt darbu tās popularizēšanai. Daļa no tā saistīta ar komunikāciju un komunikācijas politiku, bet nepieciešams arī pētnieciskais darbs, sagatavojot publikācijas, seminārus, lekcijas u.c.	Uzstādīt šo darbu politikas dokumentos un gada plānos kā prioritāti.

Jaunas ekspozīcijas un citu muzeja produktu izveide	Valmieras muzejam šobrīd trūkst pastāvīgās ekspozīcijas vai citu produktu par 19.-20.gs vēsturi. Dažas tēmas ir pētītas un popularizētas (piem., Valmieras vēsturiskā centra degšana 1944.gadā), bet pētniecības rezultāti nav pastāvīgi pieejami plašākai sabiedrībai. Nemot vērā politisko un sociālo kontekstu, šī laika posma izpēte ir īpaši aktuāla sabiedrībai un saistīta ar muzeja vīziju – muzeju kā satikšanās vietu.	Iekļaut politikas dokumentos un gada plānos. Nepieciešama papildus finansējuma un pētnieku piesaiste.
	Nepieciešama izstāžu nama piebūves "Kolekciju māja un sajūtu centrs "Valtera namiņš" restaurācija un atklātā mākslas krājuma izveide.	Nodrošināt pētniecisko saturu Kolekciju mājas ekspozīcijai

2. RESURSU ANALĪZE

Pētniecības resursi	Analīze	Nepieciešamās darbības
Krājums	Muzejam ir daļēji apkopota informācija par krājumu kopumā, dažāds kolekciju izpētes stāvoklis, ir gan nepētītas, gan nepietiekami pētītas krājuma daļas.	Sagatavot krājuma kolekciju izvērtējumu, nosakot prioritāri pētāmās tēmas
Citu atmiņas institūciju un privātpersonu krājumi, datu bāzes	Muzejs apzina ar Valmieru saistītos materiālus citu institūciju krājumos tad, kad tas nepieciešams kādas tēmas un pašu krājuma padziļinātai izpētei.	Pētniecisko resursu nepārtrauktības nodrošināšana, nododot jaunajiem darbiniekiem informāciju par to, kas ir pētīts un kuras institūcijas un tēmas ir apzinātas.

Pētniecības darba veicēji	Ne visi pētniecības darba realizētāji ir pazīstami ar pētniecības politiku un saprot savu iesaisti tajā. Pētniecības darba veicēji, kam tas nav primārais uzdevums un/vai trūkst attiecīgās izglītības par zemu novērtē savu lomu un nozīmi.	Nepieciešams nodrošināt aktīvāku komunikāciju par pētnieciskā darba jautājumiem starp pētnieciskā darba veicējiem. Jāaktualizē jautājums par zinātniskās padomes kā mentoringa un atbalsta platformas izveidi.
Ārštata pētnieki	Muzejs ir izmantojis un arī turpmāk plāno izmantot ārštata pētniekus darbam ar specifiskām tēmām (piem., militārā vēsture, specifiskas krājuma kolekcijas u.c.)	Nepieciešams arī turpmāk apzināt un izmantot šīs iespējas. Finansējuma piesaiste pašvaldības budžetā var būt apgrūtināta, bet ir iespējams piesaistīt projektu finansējumu.
Finansējums	Kā pašvaldības iestāde, muzejs var paļauties uz finansējuma esamību, bet ne apjomu. Finansējums var mainīties gadu no gada un nav atkarīgs tikai no muzeja darba kvalitātes un lēmumiem. Ziedojumi muzejam var notikt tikai likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", ievērojot VNP noteikumus "Noteikumi par Ziedojumu pieņemšanas, izlietošanas un uzskaites kārtību Valmieras novada pašvaldībā un tās iestādēs".	Ir iespējams piesaistīt finansējumu caur projektiem un sadarbības partneriem.

3. PĒTNIECĪBAS TĒMAS

Pētniecības tēmu izvēle tiek saskaņota ar muzeja ilgtermiņa attīstības virzieniem un vidēja termiņa darbības plāniem.

Pētniecības tēmas, apjoms un darba rezultāti tiek konkretizēti muzeja gada darba plānos. Tēmas saskaņo pētnieki kopā ar nodaļu vadītājiem un muzeja direktoru, veidojot muzeja kopīgo gada darba plānu.

Prioritārās pētniecības tēmas:

3.1. Valmieras pilsētas un tās administratīvās ietekmes teritorijas politiskā, sociālā, ekonomiskā (pilsēta, apriņķis, rajons) vēsture:

3.1.1. Valmieras pils un pilsētas attīstība 13. – 18. gs.;

3.1.2. Valmieras apriņķa pilsētas attīstība 1783. – 1949. gads;

3.1.3. Valmieras rajona attīstība 1949. – 2009. gads.;

3.1.4. Sabiedrība un dzīvesveids 20.gs.

3.2. Etnogrāfija:

3.2.1. Tradicionālā kultūra Vidzemē. Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana;

3.2.2. Dzimtu, slavenu novadnieku pētniecība;

3.2.3. Novada muižas.

4. PĒTNIECĪBAS TĒMU IZVĒLES KRITĒRIJI

4.1. Muzeja krājumā esošie materiāli;

4.2. Atbilstība muzeja identitātei, misijai, stratēģijai un mērķiem;

4.3. Speciālistu prasmes un interešu loks;

4.4. Tēmu aktualitāte;

4.5. Sabiedrības intereses;

4.6. Valmieras muzeja nodibinātāja – Valmieras novada pašvaldības pieprasījumi, iesaiste projektos;

4.7. Pilsētas un novada vēsturisko īpatnību raksturojošas iezīmes – Vācu ordeņa Livonijā pils, Hanza, amatniecība, hernhūtieši, skolotāju seminārs, pilsētas militārā vēsture, Valmiera kā administratīvais centrs;

4.8. Sadarbība ar novadā esošajiem akreditētajiem muzejiem – Mazsalacā un Naukšēnos.

5. RESURSI

5.1. Pētniecības darba avoti:

5.1.1. Valmieras muzeja krājums;

5.1.2. Citu atmiņas institūciju krājumi (Latvijā un ārpus tās);

5.1.3. Elektroniskās datu bāzes;

5.1.4. Privātpersonu arhīvi.

5.2. Pētniecības darba realizētāji:

5.2.1. Muzeja speciālisti. Muzejā pētniecības darbu veic visās nodaļās, atbilstoši nodaļas darba profilam;

5.2.1.1. Krājuma nodaļā: nodaļas vadītājs/a, galvenais krājuma glabātājs/a, krājuma glabātājs/a, vēsturnieks/ce;

5.2.1.2. Vēstures nodaļā: nodaļas vadītājs/a, novadpētniecības un apmeklētāju centra vadītājs/a, vēsturnieks/ce, pētnieks/ce, muzejpedagogs/ģe;

5.2.1.3. Izstāžu nodaļā: mākslinieks/ce, izstāžu organizators/e;

5.2.2. Pētnieki;

5.2.2.1. Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes studenti (noslēgts līgums);

5.2.2.2. Skolu, augstskolu, koledžu audzēkņi;

5.2.2.3. Individuālie un pieaicinātie pētnieki.

5.3. Finansējums:

5.3.1. Muzeja budžets;

5.3.2. Piesaistītais finansējums (projekti);

5.3.3. Sadarbības partneru materiālais ieguldījums.

6. MUZEJA PRIORITĀTES PĒTNIECĪBAS DARBA JOMĀ 2025.-2030. GADAM

Tēma	Rezultāts	Gads
Dažādas tēmas saistībā ar Valmieras vēsturi	Vismaz viens referāts Jauno vēsturnieku zinātniskajos lasījumos gadā. Tēmas iezīmētas katra gada plānā	2025.-2030.
Dažādas tēmas saistībā ar valsti, valstiskumu un identitāti	Vismaz viena ceļojošā izstāde gadā. Tēmas iezīmētas katra gada plānā	2025.-2030.
Valmieras muižu vēsture	Muzejpedagoģiskās nodarbības aktualizēšana. Sadarbība ar muižu tīklu - lasījumi vismaz reizi gadā.	2025.-2030.
Reformācija Valmierā un Livonijā	Muzejpedagoģiskā nodarbība, adaptēta norisei "de Woldemer" ekspozīcijā	2026.
Izglītība Valmierā	Muzejpedagoģiskā nodarbība "de Woldemer" ekspozīcijā (var būt saistīta ar reformācijas tēmu/nodarbību)	2026.
Valmieras arheoloģijas vēsture	Krājuma/vēstures izstāde	2027.
Valmiera Atmodas laikā un 20. gs. 90. gados	Krājuma/vēstures izstāde	2029.

Valmiera fotogrāfijās/Valmieras foto vēsture	Krājuma/vēstures izstāde	2031.
Valmiera 20. gadsimtā	Jaunas ekspozīcijas zinātniskais struktūrplāns	2030.
Valmieras muzeja etnogrāfijas krājums	Atjaunota un papildināta WEB platforma "Mājā un sētā" Muzejpedagoģiskā nodarbība pamatskolas/vidusskolas klasēm	2027.
Valmieras muzeja mākslas krājums	Atvērtā krājuma/kolekciju mājas /izglītības centra izveide Valtera namiņā	2030.
Valmieras dzelzceļa vēsture	Sadarbībā ar ārpakalpojuma pētnieku	2030.

7. PĒTNIECĪBAS DARBA REZULTĀTI

- 7.1. Papildināta krājuma izpēte;
- 7.2. Sagatavoti ekspozīciju un izstāžu plāni;
- 7.3. Publikācijas medijos un interneta vidē;
- 7.4. Sagatavoti lekcijas un referāti;
- 7.5. Papildinātas un sagatavotas jaunas izglītojošās programmas;
- 7.6. Apkopoti metodiskie materiāli (ekspozīciju un izstāžu ceļveži);
- 7.7. Papildinātas kartotēkas.

8. DARBĪBAS SPĒJAS UZLABOŠANAS PASĀKUMI 2025.-2030.GADAM.

Darbības spējas uzlabošanas pasākumi pētniecības darba jomā:

- 8.1. Kvalifikācijas celšanas pasākumi muzeja darbības jomā visu muzeja darbinieku līmeņos;
- 8.2. Kvalifikācijas celšanas pasākumi, veicinot darbinieku profesionalitāti krājuma kolekciju izpētes jomā;
- 8.3. Profesionālo vispārējās vēstures zināšanu papildināšana un speciālo zināšanu apguve;
- 8.4. Sadarbība ar muzejiem, arhīviem u.c. zinātniski pētnieciskajām iestādēm, institūcijām un organizācijām, bibliotēkām, privātkolekcionāriem un citiem nozares speciālistiem vēstures pētniecībā;

8.5. Iesaistīšanās projektos, lai iegūtu papildus finansējumu krājuma pētniecībai, pētnieciskai darbībai un pētījumu publicēšana.

**VALMIERAS MUZEJA
KOMUNIKĀCIJAS DARBA POLITIKA
2025.-2030.GADAM**

Valmieras muzeja Komunikācijas politika izstrādāta vadoties no muzeja misijas, Krājuma un Pētniecības politikām, realizējamām funkcijām, prioritātēm, krājuma kolekciju iespējām un sabiedrības interesēm.

Komunikācijas politika nosaka skaidru komunikācijas darba mērķi, uzdevumus un sasniedzamos rezultātus, kā arī definē muzeja komunikācijas principus, kas veicina tā mūsdienīgu attīstību, pilnveidojot un dažādojot komunikācijas un izglītojošā darba pieejas.

Komunikāciju darba politikas mērķis un virzieni

Valmieras muzeja komunikācijas darba mērķis ir veidot un uzturēt pozitīvu saikni starp muzeju un sabiedrību, nodrošinot saprotamu, pieejamu un iesaistošu piedāvājumu un informāciju par muzeja saturu, vērtībām un darbību.

Galvenie virzieni

1. **Sabiedrības informēšana** – sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju par izstādēm, pasākumiem, programmām un citiem muzeja jaunumiem.
2. **Apzināt un sasniegt mērķauditoriju** – integrēt komunikāciju dažādām sabiedrības grupām, lai piesaistītu plašāku apmeklētāju loku.
3. **Muzeja tēla veidošana un uzturēšana** – stiprināt muzeja reputāciju, veidojot to kā uzticamu, mūsdienīgu un sabiedrībai nozīmīgu kultūras iestādi.
4. **Sabiedrības iesaiste** – veicināt apmeklētāju līdzdalību, dialogu un emocionālu piesaisti muzejam.
5. **Izglītošana un kultūras vērtību popularizēšana** – daudzpusīgs satura piedāvājums, izmantot komunikāciju, kā līdzekli sabiedrības izglītošanai un kultūras mantojuma izcelšanai.

I. EKSPOZĪCIJAS UN IZSTĀDES

Ekspozīciju darba raksturojums

Valmieras muzeja ekspozīcijas un izstādes iepazīstina apmeklētāju ar Valmieras novada kultūrvēsturi, kultūras vērtībām, novada mākslinieku un Latvijas mākslinieku daiļradi. Tās ir viens no efektīvākajiem veidiem, lai ar profesionālām un kvalitatīvām izstādēm veidotu izpratni par novada vēsturi, runātu un izglītotu sabiedrību par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, veicinātu katra apmeklētāja nacionālās identitātes piederību pilsētai, novadam, valstij.

Pamatekspozīcijas un izstādes

Valmieras muzejs apmeklētājiem piedāvā 2 pamatekspozīcijas un regulāras tematiskās izstādes:

- **Pastāvīgā ekspozīcija “deWoldemer”**, atklāj Valmieras senāko vēsturi no 13. līdz 18.gadsimtam. Ekspozīcija atvērta 2023.gadā. Projektu finansēja valsts, Valmieras novada pašvaldība un Eiropas Reģionālās attīstības fonds. Ekspozīcijai ir arī ārtelpas daļa, kas nodrošina apmeklētājiem informāciju par pili un pilsētu arī ārpus muzeja darba laika.
- **Ekspozīcija – atklātais krājums “Mājā un sētā”** ir etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krājums, kas iepazīstina ar seniem amatu un darba rīkiem, vēstot piecus Latvijas kultūrvēsturiskajā sētā nozīmīgus stāstus par gaismu, pūru, pienu, maizi un veļu. Daļēji aplūkojams Valmieras muzeja mājaslapā sadaļā “Virtuālais muzejs”. Atklātais krājums “Mājā un sētā” atvērts 2022.gadā. Projekts tapis ar VKKF atbalstu.
- **Tematiskās izstādes.**
 - **Nelielas formas tematiskās izstādēs** (viena priekšmeta stāsts, ekspresizstādes), eksponē muzeja krājuma priekšmetus, priekšmetu grupas, atklājot ar to pētniecību saistītos rezultātus, iepazīstinot ar vietējai kopienai un Latvijai nozīmīgiem notikumiem un personībām mākslā, zinātnē, kultūrā, politikā vai notikumiem, tradīcijām u.tml. Tematiskās izstādes tiek pielāgotas eksponēšanai ārpus muzeja, nereti tās kļūst par ceļojošām izstādēm, turpinot muzeja vēstījumu citos muzejos, bibliotēkās, skolās un kultūras namos.
 - Dažādu tēmu **ceļojošās izstādes**, kas saistītas ar Valmieru, Valmieras novadu un tā iedzīvotājiem, izceļ Valmieras muzeja krājumā esošo priekšmetu stāstus, kā arī izceļ valstiski nozīmīgus notikumus, latviešu tautas tradīcijas. Izvērtējot drošības apstākļus, sadarbībā ar Valmieras novada muzejiem un citām izglītības un kultūras institūcijām, mērķtiecīgi tiek rīkotas izstādes ārpus muzeja, eksponējot labā saglabātības stāvoklī esošus krājuma priekšmetus.
 - Lai popularizētu latviešu tradīcijas un tradicionālo mantojumu, muzejs regulāri rīko **tradicionālā mantojuma izstādes** (piemēram, nemateriālā kultūras mantojuma izstāde “Puzuri” 2023.g.).
 - **Mākslas izstādes** iepazīstina ar Valmieras novada, Latvijas mākslinieku daiļradi, kā arī ar citu valstu mākslinieku un radošo profesiju pārstāvju darbiem. Muzejs piedāvā

dažādu mediju mākslinieku izstādes (glezniecība, keramika, tēlniecība, stikls, tekstils, multimediji), nodrošinot daudzveidīgu mākslas nozaru piedāvājumu un veicinot profesionālās klasiskās un laikmetīgās mākslas pieejamību Valmieras novadā. Valmieras muzejs īpaši izceļ klasiskus, ar retrospektīvām izstādēm godinot tos nozīmīgās jubilejās, kā arī akcentējot ar novadu saistīto izcelsmi (piemēram, stāsti par māksliniekiem Jāni Staņislavu Rozi, Niklāvu Strunki, Teodoru Ūderu).

- **Īpašas interaktīvas** mākslas izstādes bērniem, ar iesaistes iespējām, tā uzrunājot pašu mazāko auditoriju kopējā mākslas piedzīvojumā ar ģimeni, veidojot jaunu muzeja apmeklētāju paaudzi.
- No pavasara līdz rudenim Valmieras muzeja Garšaugu dārzā nedēļas nogalēs norisinās vides **izstādes**. Papildinot VNP zīmolu “Radīts Valmieras novadā”, muzejs attīsta zīmolu “Izaudzēts Valmieras novadā”, sadarbībā ar novada audzētājiem un uzņēmējiem, iepazīstinot apmeklētājus ar Valmieras novada saimnieku produkciju, dārza kultūru un kultūraugiem, rīkojot ziedu, ogu, augļu, dārzeņu izstādes. Izstādes papildina izglītojoši materiāli par augu izcelsmi, vēsturi, kopšanu, pielietojumu.
- Muzejā tiek eksponētas arī dažādas **sadarbības partneru veidotas izstādes**, ko eksponē gan muzeja telpās, gan ārtelpā, izmantojot muzejvidi kā lokāciju Valmieras Starptautiskā multimediju festivāla, Tartu Kultūras galvaspilsēta 2024 un citiem vēstījumiem, eksponējot vietējo meistarū un amatnieku darinājumu izstādes.

Nākotnē muzejs plāno pastāvīgās ekspozīcijas turpinājums par jaunāko laiku vēsturi, nodrošināt regulāru krājuma pētniecības rezultātu atspoguļošanu speciālās izstādēs, kā arī identificēt jaunas mērķgrupas speciālo izstāžu veidošanai. Šobrīd uzsākta ārtelpas ekspozīcijas “Pastaiga Valmieras pilsdārzos” veidošana, izveidojot Valmieras pils teritorijā ekspozīciju, ko ārpus muzeja darba laika var izzināt katrs ikviens, iegūstot informāciju par pils teritorijas apbūvi, arhitektūru un vides attīstību no 18.-21.gadsimtam.

Ekspozīciju eksponēšanas ilgums atkarīgs no to nolietojuma, atbilstības mūsdienu prasībām. Tematisko izstāžu ilgumu nosaka resursu pieejamība un apmeklētāju pieprasījums, līdzšinējā pieredze nosaka, ka mākslas izstāžu eksponēšanas ilgums ir līdz 2 mēnešiem, krājuma izstāžu eksponēšanas laiks ir 3-4 mēneši, dārza izstāžu eksponēšanas ilgums ir līdz 3 dienām.

Satura atklāšanai pastāvīgajās ekspozīcijās šobrīd muzejs izmanto VM krājuma kolekciju priekšmetus, tematiskajām izstādēm, bez VM krājuma priekšmetiem tiek deponēti priekšmeti arī no citiem muzejiem, privātkolekcionāriem, juridiskām un fiziskām personām, slēdzot deponējuma līgumus.

Pastāvīgo ekspozīciju projektus sagatavo darba grupa, kurā ir VM darbinieki, VNP AP, KP darbinieki, tiek iesaistītas dizaina firmas, projektētāji un citi nepieciešamie eksperti, konsultanti. Muzeja izstāžu tēmas, kalendārā gada ietvaros, sagatavo Izstāžu un pasākumu nodaļa, sadarbībā ar Vēstures un Krājuma nodaļām, KP, izstāžu plānu apstiprina direktors.

No 2025.gada Valmieras muzejs izsludina izstāžu projektu konkursu (aiznākamajam gadam), tam izveidots konkursa nolikums, izstāžu projektu konkursa rezultātus izvērtē žūrija, kurā darbojas VM un KP pārstāvji, pieaicinātie eksperti, apstiprina muzeja direktors. Lai atspoguļotu plašāk atsevišķu izstāžu tēmas un bagātinātu tās ar eksponātiem, muzejs sadarbojas ar citiem speciālistiem un muzejiem, pieaicinot kuratorus, zinātniskos konsultantus.

Ekspozīciju un izstāžu finansējuma avots ir VM pamatbudžets. Ekspozīciju un speciālo izstāžu izveidei piesaistīti arī ārējie finanšu avoti, piemēram, ES fondu un programmu finansējums, Valsts Kultūrkapitāla fonda un Vidzemes plānošanas reģiona finansējums. Muzejam ir informatīvie sponsori. Nepieciešams piesaistīt muzeja atbalstītājus, privātas iniciatīvas (ziedojumi, mecenātisms).

Ekspozīciju novērtējums

Pastāvīgās ekspozīcijas ir atklātas salīdzinoši nesen, ekspozīcija – atklātais krājums “Mājā un sētā” 2022.g., bet de Woldemer 2023.g. To dizaina vēstījuma valoda ir laikmetīga, piemērota dažādām mērķauditorijām.

Ekspozīcijas “de Woldemer” teksti pieejami 5 valodās – latviešu, angļu, vācu, igauņu un krievu, tie daļēji pielāgoti cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Apraksti nav gari, lai neapgrūtinātu apmeklētāju ar apjomīgu informācijas daudzumu, bet sniegtu ieskatu un radītu vēlmi izzināt plašāk. Ekspozīcijā paredzētas aktivitātes bērniem un pusaudžiem. Ekspozīcijai piešķirta Kultūras mantojuma pieejamības balva (2024). Ekspozīcijas dizainu veidojis dizaina birojs H2E, kurš par ekspozīcijas izveidi 2024.gadā ieguva dizaina balvu par īpašiem nopelniem prestižajā konkursā “ADC Awards”. Telpas nav pārsātinātas ar priekšmetiem un dažādiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, bet izvēlētas atbilstoši katram konkrētam stāstam, radot vēlmi detalizētāk izpētīt katru no telpā izvietotajiem oriģinālajiem priekšmetiem un skārienjūtīgajās planšetēs iekļauto informāciju par Valmieras vēsturi. Saņemta arī Eksporta un inovācijas balva nominācijā “Eksportspējīgākais jaunais tūrisma produkts” (2023).

Ekspozīcija – atklātais krājums – “Mājā un sētā” papildināta ar dažādām iesaistes iespējām, blakus izveidota radošo nodarbību telpa.

Ekspozīciju darba problēmas un prioritātes

Problēmas:	10 gadu prioritātes:
Digitālo risinājumu uzturēšana un novecošana	Sekmīgi uzturēt ekspozīciju vismaz tuvākos 10 gadus, veicot regulāri apkopi, informācijas atjaunošanu digitālajos nesējos

Tā kā ekspozīcija ir jauna, tā nav pietiekami atpazīstama	Nepieciešams vairāk popularizēt ekspozīciju, attīstot muzeja komunikāciju, kā arī piesaistot Valmieras TIC un ZUSAN darbiniekus
Problemātiski noturēt regulāru vietējo apmeklētāju plūsmu un interesi par ekspozīciju un tās tēmām	Nepieciešams rīkot lekcijas, seminārus par ar ekspozīciju saistītām tēmām
Personāla mainība. Tādējādi trūkst speciālistu, kas pārzina ekspozīcijas tēmas un var ar tām uzreiz strādāt, vadot ekskursijas un muzejpedagoģiskās programmas	Piesaistīt ārpusmuzeja speciālistus, kas vadītu ekskursijas, lekcijas vai seminārus
Muzeja speciālisti vienlaicīgi iesaistīti krājuma, pētniecības, izglītojošajā un muzejpedagoģiskajā darbā, līdz ar to ir noslogoti, kas reizēm atsaucas uz darba kvalitāti	Prioritizēt un efektīvi plānot darba uzdevumus
Trūkst vēstures tēmu pēctecības pastāvīgajā ekspozīcijā. Tā apmeklētājiem nenodrošina pilnīgu Valmieras vēstures notikumu izklāstu līdz jaunāko laiku vēsturei	Izveidot jaunu pastāvīgo ekspozīciju par Valmieras pilsētas un novada jaunāko laiku vēsturi, veicot pētniecību un finansējuma piesaisti ekspozīcijas izveidei

II DARBS AR APMEKLĒTĀJIEM

Muzejs ir mūžizglītības sastāvdaļa, kas ar integrētām metodēm strādā ar dažāda vecuma interešu grupām, veidojot daudzveidīgu piedāvājumu vietējiem iedzīvotājiem, ārvalstu tūristiem un pilsētas viesiem. Pārskata periodā pieaudzis individuālo apmeklējumu un ģimeņu skaits.

Nepieciešams atrast veidu, kā piesaistīt grupu apmeklētājus. Lai jau no pirmsskolas vecuma veidotu bērnus, kā potenciālu muzeja apmeklētāju auditoriju, jāturpina piedāvājumu attīstība ģimenēm ar bērniem un sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm.

Piedāvātie pakalpojumi apmeklētājiem

Valmieras muzejs piedāvā plaša spektra pakalpojumus dažādām mērķgrupām:

- Ekspozīcijas – pastāvīgā ekspozīcija “de Woldemer” un ekspozīcija – atklātais krājums “Mājā un sētā”;
- Izstādes – dažādu tēmu speciālās izstādes muzejā un ārpus tā, tai skaitā ceļojošās izstādes, galvenokārt Valmieras novada izglītības un kultūras iestādēm, citiem muzejiem;
- Ekskursijas – Valmieras muzejs piedāvā ekskursijas gan ekspozīcijā “de Woldemer”, gan iespēju apvienot ekskursiju Valmieras vecpilsētā ar Valmieras muzeja apmeklējumu, tās piedāvājot latviešu, angļu un krievu valodās;

- Muzejpedagoģiskās programmas – izglītojošas programmas, kas veidotas sasaistē ar muzeja ekspozīcijām, izstādēm, krājumu un izglītības iestāžu kompetenču programmu;
- Tematiskie pasākumi – izstāžu atklāšanas, saulgriežu un godu pasākumi, akcijas Muzeju nakts, Pilsētas svētku, Zinību dienu laikā, radošās darbnīcas;
- Mūžizglītības norises – sadarbībā ar amatu meistariem, māksliniekiem, mūziķiem un citiem speciālistiem;
- Muzeja krājuma materiālu izmantošana – pētnieciskiem nolūkiem, krājuma priekšmetu deponēšana;
- Semināri, konferences un citi iesaistes pasākumi – nodrošina VM pētnieku un citu pētniecisko institūciju veikto pētījumu prezentāciju;
- Muzeja lasītava – apmeklētāji un pētnieki var iepazīties un strādāt ar muzeja kartotēku, datu bāzēm, uzziņas materiāliem, krājumu, muzeja bibliotēkā esošo literatūru;
- Konsultācijas – izglītības iestāžu audzēkņiem, studentiem un pedagogiem, dažādu nozaru speciālistiem, interesentiem par novada kultūrvēsturi un novadpētniecību, konkrētām pētniecības tēmām, muzeja krājumu izstādēm, ekspozīcijām un citām tēmām muzeja speciālistu kompetences ietvaros;
- Prakses iespējas – muzeoloģijas, muzeju nozares, vēstures un kultūrvēstures nozares, tūrisma, sabiedrisko attiecību un komunikācijas studentiem;
- Telpu un teritorijas noma īslaicīgai izmantošanai;
- Digitālie pakalpojumi – virtuālais muzejs, virtuāla muzeja teritorijas un Valmieras vecpilsētas tūre Valmieras muzeja mājaslapā, iespējas datu piekļuvei muzeja datubāzēs;
- VM kā dažādu kopienu komunikācijas telpa, diskusijām par sabiedrībai nozīmīgiem jautājumiem – izmantojot deWoldemer ēkas izglītojošo programmu telpu.

Piedāvājot plašo pakalpojumu klāstu, nepieciešams noturēt to kvalitāti, prioritizējot un nodrošinot svarīgākos pakalpojumus muzeja mērķgrupām. Nepieciešama digitālo pakalpojumu regulāra atjaunošana, sekojot mūsdienu pieprasījumam un tendencēm.

Organizētie pasākumi muzeja telpās

Valmieras muzejs rīko lekcijas, seminārus, konferences, zinātniskos lasījumus un tematiskos pasākumus dažādām mērķauditorijām, tai skaitā izstāžu atklāšanas, tikšanās ar māksliniekiem, izstāžu kuratoriem un mākslas zinātniekiem, tikšanās ar nozīmīgām Valmieras novada personībām, pasākumi, kas veltīti Valmieras novadam nozīmīgu personību jubilejām (piemēram, Pāvilam Rozītim, Jānim Daliņam), Muzeju nakts, Zinību diena, dažādas radošās darbnīcas un aktivitātes ģimenēm gadskārtu svētkos.

Pasākumu piedāvājums ir daudzpusīgs un optimāls muzeja darbinieku kapacitātes ietvaros, tomēr veiksmīgākai pasākumu norišu īstenošanai varētu piesaistīt arī ārpusmuzeja speciālistus.

Prioritārās tēmas, par kurām izglīto apmeklētājus

- Valmieras valstspilsētas un Valmieras novada vēsture;
- Valmieras valstspilsētas un Valmieras novada arheoloģija;
- Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu vēsture, izmantošana;
- Latvijas māksla un kultūra;
- Novada un ar novadu saistītu mākslinieku profesionālā darbība;
- Tradīcijas, gadskārtu svētki;
- Kultūras un tradīciju pārmantojamība, nodošana nākamajām paaudzēm;
- Valsts svētku un atceres dienas;
- Valmieras novadam un Latvijas vēsturei nozīmīgi notikumi;
- Novada ievērojamas personības, to ieguldījums apkārtnes, Latvijas un ārpus valsts vēstures un tagadnes kontekstā – kultūrā, sportā, mākslā u.c.;
- Profesijas muzejā, to daudzveidība;

Tēmu amplitūda ir pietiekami plaša, taču vēlams atsevišķas tēmas izvērst, tās piedāvājot apmeklētājiem daudzveidīgākos komunikācijas veidos.

Muzeja priekšmeti, ekspozīcijas. Izglītojošā darba resursi

Jebkuram apmeklētājam apskatei ir pieejami priekšmeti ekspozīcijā – atklātajā krājumā “Mājā un sētā”, kā arī ekspozīcijā “de Woldemer”. Krājuma izmantošana muzejpedagoģiskajā darbā notiek netieši – interaktīvā darbībā izmanto lietisko priekšmetu tipveida (līdzīgos, bez konkrētas izcelsmes) muzejiskus priekšmetus (mājsaimniecības, mājamatniecības, lauksaimniecības darba rīkus un piederumus), arī priekšmetus no palīgkrājuma. Pētnieciskos nolūkos muzeja krājums ir pieejams pēc individuāla pieprasījuma. Iegādājoties priekšmetus krājuma papildināšanai, tiek vērtēta to atbilstība muzeja misijai, kādai no tēmām, kas prioritāras krājuma papildināšanai, unikalitāte, izmantojamība pētniecībā un eksponēšanā, abām pēdējām esot tieši saistītām ar cilvēku izglītošanu.

Izglītojošo darbu veic muzejpedagogs, taču pēc nepieciešamības tiek piesaistīti citi muzeja speciālisti, piemēram, vēsturnieki, pētnieks, krājuma glabātāji, izstāžu un pasākumu nodaļas speciālisti. Muzejpedagogs plāno un vada muzeja izglītojošo darbu, izstrādā un vada muzejpedagoģiskās programmas, izglītojošos pasākumus, radošās darbnīcas un dažādas aktivitātes, kā arī sagatavo piedāvājumu izglītības iestādēm. Pēc nepieciešamības sniedz konsultācijas, sadarbojas ar izglītības iestāžu pedagogiem, gatavojot tematisko pasākumu un izglītojošu programmu piedāvājumu.

Vēstures speciālisti, savas kompetences ietvaros, vada ekskursijas muzejā un ārpus tā, organizē un lasa lekcijas, rīko seminārus, zinātniskās konferences, sniedz konsultācijas, vada muzejpedagoģiskās programmas, piedalās vēstures un krājuma izstāžu sagatavošanā, vada vēstures stundu muzejā vai izglītības iestādēs par muzejam specifiskām tēmām. Pēc nepieciešamības medijiem sagatavo informāciju, veido rakstus, saistītus ar tiešajiem darba pienākumiem un pētniecību.

Krājuma speciālisti savas kompetences ietvaros vada ekskursijas muzeja izstādēs un krājumā, lasa lekcijas, sniedz konsultācijas, sagatavo krājuma izstādes, vada muzejpedagoģiskās programmas.

Izstāžu un pasākumu nodaļas speciālisti savas kompetences ietvaros iesaistās radošo aktivitāšu nodrošināšanā, kas papildina muzeja speciālo izstāžu un izglītojošo pasākumu klāstu, izstrādājot dažādus mainīgajām izstādēm paredzētus izglītojošus materiālus, kā arī piesaista ārpusmuzeja speciālistus, kas īsteno izglītojošus pasākumus speciālo izstāžu ietvaros. Muzejpedagoģiskām nodarbībām speciāli veidota Valmieras muzeja ekspozīcijas “de Woldemer” mācību telpa (ietilpība līdz 35 cilvēkiem). Izstāžu namā atrodas neliela mācību telpa (ietilpība līdz 24 cilvēkiem), kur ikviens var darboties ikdienā patstāvīgi, tiek izmantota arī muzejpedagoģiskajām programmām. “de Woldemer” mācību telpa aprīkota ar projektoru un ekrānu, magnētisko tāfeli, galdiem un krēsliem. Izstāžu nama mācību telpa aprīkota ar projektoru un ekrānu, mūzikas centru, galdiem un krēsliem. Izglītojošajā darbā iespējams izmantot muzeja aprīkojumu, piemēram, portatīvo datoru, ja nepieciešams rādīt prezentācijas vai video, fotoaparātus, sēžamos spilvenus un pufus utt. Muzejpedagoģiskās nodarbības notiek arī pašā ekspozīcijā “de Woldemer”, Izstāžu nama telpās, muzeja kompleksa teritorijā vai arī muzeja speciālisti dodas uz izglītības iestādēm.

VM aktīvi iesaistās sabiedrības dzīvē, piedāvā telpas vietējai kopienai, sniedz platformu (muzeja telpas un informatīvo atbalstu) dažādu meistarklašu vadītājiem, vietējo novadpētnieku rīkotām lekcijām, piedāvā mūžizglītības programmas pieaugušajiem, rīko īpašām vietējās sabiedrības grupām vai organizācijām (piemēram, pensionāru biedrības) speciāli veidotus pasākumus, tādējādi muzejam piesaistot dažādas interešu grupas.

Apmeklētāju aptaujas

Lai uzzinātu apmeklētāju viedokli par muzeju un muzeja piedāvājumu, regulāri tiek veikta tirgus izpēte, veidotas aptaujas, izmantojot ArcGIS Survey123 veidlapas, sociālo tīklu piedāvātās iespējas, kā arī diskusiju veidā – muzeja apmeklētāju konsultanti veic apmeklētāju aptaujas, muzeja speciālisti tiekas ar novada pašvaldības darbiniekiem, pedagogiem, sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. Veidojot muzejpedagoģiskās programmas, tiek aptaujāti izglītības iestāžu pedagogi un audzēkņi, kas piedalās programmās, iegūta atgriezeniskā saite, kas palīdz uzlabot programmu, veidot jaunas nodarbības.

Tiek veikta apmeklētāju sniegto komentāru un atsauksmju analīze. Apmeklētāji izsakās sociālajos tīklos, atstāj atsauksmes, kas sniedz iespēju uzzināt apmeklētāju vēlmes un intereses.

Apmeklētāju aptauju rezultāti būtiski muzeja kopējās stratēģijas sagatavošanas procesā, identificējot uzdevumus un muzeja pakalpojumu saturu, tāpēc aktuālo, 2025.g. veikto apmeklētāju aptauju rezultāti pievienoti kā stratēģijas pielikumi Nr.4., 5.

Arī turpmāk nepieciešams veikt regulāras apmeklētāju aptaujas dažādām mērķa grupām, nosakot apmierinātības līmeni ar sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī uzklusot ierosinājumus jauniem pakalpojumu veidiem.

Izglītojošā darba novērtējums

1)Valmieras muzejs piedāvā ekskursijas gan ekspozīcijā “de Woldemer”, gan iespēju apvienot ekskursiju Valmieras vecpilsētā ar Valmieras muzeja apmeklējumu, tās piedāvājot latviešu, angļu un krievu valodās.Nepieciešams kāpināt ekskursiju pieejamību, īpaši nedēļas nogalēs, piesaistot ārpusmuzeja gidus,

2)Izglītojošās programmas veidotas sasaistē ar muzeja ekspozīcijām, izstādēm, krājumu un izglītības iestāžu kompetenču programmu. Muzejpedagoģiskās programmas cieši saistītas ar muzeja krājumu vai vēsturisko Vidzemes novadu (aktīvas septiņas pedagoģiskās programmas), galvenokārt ar ekspozīcijā “de Woldemer” vai Izstāžu nama ekspozīcijā – atklātajā krājumā “Mājā un sētā” apskatāmajiem priekšmetiem un tēmām. Nepieciešams pievērsties jaunu muzejpedagoģisko programmu izveidei atbilstoši kompetenču izglītības prasībām, strādājot kopā ar Valmieras novada izglītības iestādēm, kā arī papildināt Latvijas skolas somas piedāvājumu,

3)Valmieras muzejs rīko lekcijas, seminārus, konferences, zinātnisko lasījumus un tematiskos pasākumus dažādām mērķauditorijām, tai skaitā izstāžu atklāšanas, tikšanās ar māksliniekiem, izstāžu kuratoriem un mākslas zinātniekiem, tikšanās ar nozīmīgām Valmieras novada personībām, pasākumi, kas veltīti Valmieras novadam nozīmīgu personību jubilejām (piemēram, Pāvilam Rozītīm, Jānim Daliņam u.c.), Muzeju nakts, Zinību diena, dažādas radošās darbnīcas un aktivitātes ģimenēm gadskārtu svētkos,

4)Līdztekus muzeja organizētajiem izglītojošajiem pasākumiem, muzejs sadarbojas ar citām institūcijām vai speciālistiem (piemēram, novadpētniekiem un Historia.lv, Valmieras novada Kultūras pārvaldi, Latvijas Laikmetīgās mākslas centru, Valmieras Starptautiskā multimediju festivāla organizatoriem, ārzemju partneriem Valmieras sadraudzības pilsētām utt.), kas muzeja telpās organizē dažādus izglītojošus pasākumus – lekcijas, seminārus, vasaras skolas, plenērus un mākslas festivālu izstādes u.c.

Apmeklētāju ērtību izvērtējums

Valmieras muzejs atrodas astoņu ēku kompleksā Livonijas ordeņa pils teritorijā. Muzeja ēkas ir celtas no 18.gadsimta vidus līdz 21.gadsimta sākumam, tās kopā ar pilsdrupām un Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcu veido Valmieras vēsturisko centru. Muzejam ir labiekārtota teritorija Livonijas ordeņa pils teritorijā un Pilskalna ielā 2. Ienākot muzeja teritorijā no pilsētas centra puses, redzams uzraksts “Valmieras muzejs”, savukārt teritorijā atrodas stends ar muzeja teritorijas karti, kurā var iepazīties ar muzeja ēku atrašanās vietām un funkcijām. Drukāta formāta karti apmeklētāju ērtībām iespējams saņemt pie muzeja apmeklētāju konsultantiem.

Muzeja kompleksa teritorijā atrodas vairākas velosipēdu novietnes. Muzeja ēkām, ekspozīcijai “de Woldemer” un Izstāžu nama izstādēm ir nodrošināta piekļuve apmeklētājiem ar kustību traucējumiem, ar bērnu ratiem.

Pie Izstāžu nama durvīm izvietots biļešu cenrādis un norādītas atlaižu grupas. Muzejs piedāvā atlaides ieejas maksai dažādām sabiedrības grupām (pirms apmeklējuma iespējams iepazīties arī muzeja mājaslapā) un dažādus bezmaksas pasākumus, sniedz bezmaksas pakalpojumus (muzeja speciālistu konsultācijas, pieeja lasītavai, uzzīņu literatūrai, muzeja datubāzēm, kartotēkām).

Muzejs apmeklētājiem atvērts arī brīvdienās – Izstāžu nams atvērts sestdienās no plkst. 10.00 līdz 17.00, ekspozīcija “de Woldemer” sestdienās no 10.00 līdz 18.00, svētdienās no 10.00 līdz 17.00. Piesakoties iepriekš, izglītības iestāžu audzēkņu grupas var apmeklēt muzeju arī pirmdienā, kad muzejs apmeklētājiem slēgts.

Izstāžu nama apmeklētāju ērtībām pieejama garderobe – ekspozīcijā “de Woldemer” iespējams novietot gan virsdrēbes, gan slēdzamos skapīšos novietot savas personīgās mantas ērtākam muzeja apmeklējumam.

Katru muzeja apmeklētāju sagaida apmeklētāju konsultants, kas ne viens pārdod biļetes, bet arī sniedz nelielu ieskatu, kas skatāms ekspozīcijā vai izstādē, kā arī informē par muzeja pakalpojumiem. Ekspozīcijā “de Woldemer” apmeklētājs var saņemt telpu karti, lai vieglāk orientētos.

Ekspozīcijas “de Woldemer”, Izstāžu nama un Maršnera nama telpās ar skaidrām norādēm izvietotas labierīcības. Ekspozīcijā “de Woldemer” un Izstāžu namā ir pieejami apmeklētāju ērtībām paredzēti krēsli un soli.

Apmeklētājiem ar īpašām vajadzībām muzeja ēkās ir pieejami lifti: ekspozīcijā “de Woldemer” un Izstāžu namā ir pieejami lifti, kas nodrošina piekļuvi arī 2. stāvam; Maršnera namā ir pieejams lifts, kas nodrošina piekļuvi cokolstāvam un lasītavai 2. stāvā. Ekspozīcijā “de Woldemer” un Izstāžu namā pieejamas labierīcības cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem. Ekspozīcijas “de Woldemer” labierīcībās ir pieejama bērnu pārtināmā virsma. Valmieras muzeju atļauts apmeklēt ar servisa suni. Ekspozīcijas “de Woldemer” saturs ir daļēji pielāgots cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

Apmeklētājiem pieejams bezmaksas WiFi. Tāpat ir atļauts fotografēt, izņemot gadījumos, ja to liedz autortiesības vai nav atļauts fotografēt ar zibspuldzi, lai nodrošinātu eksponātu saglabātību.

Ekspozīcija “de Woldemer” ir pieejama piecās valodās - latviešu, angļu, vācu, igauņu un krievu, Izstāžu nama izstāžu teksti tulkoti angļu valodā. Apmeklētāju konsultanti runā svešvalodās – angļu un krievu. Mājaslapā pamatinformācija par muzeju, apmeklējuma iespējām, cenrādi un kontaktinformācija pieejama arī angļu valodā.

Ekspozīcijā “de Woldemer”, ekspozīcijā - atklātajā krājumā “Mājā un sētā”, Izstāžu nama speciālajās izstādes ir nodrošinātas bērniem paredzētas aktivitātes.

Ekspozīcijas “de Woldemer” telpās atrodas Valmieras novada Tūrisma informācijas centrs, ikvienam tūristam un apmeklētājam sniedzot plašākas iespējas iegūt daudzveidīgu informāciju.

Valmieras muzeja ēku kompleksa teritorijā nav atsevišķa viesu automašīnu un autobusu stāvlaukuma ilgstošai novietošanai, taču spēkratus iespējams novietot pilsētas bezmaksas autostāvvietās (pie Valmieras Mūzikas skolas, Valmieras novada pašvaldības ēkas, jaunizbūvētajā Strauta ielā pie Valmieras tirgus, stāvlaukumā pie Valmieras Kultūras centra).

Izglītojošā darba problēmas un darbības prioritātes

Problēmas:	Tuvāko 10 gadu prioritātes:
Apmeklētāju skaita samazināšanās, kas, iespējams, saistīta ar demogrāfisko situāciju, paradumu maiņu pēc COVID-19 pandēmijas ierobežojumu dēļ un citiem faktoriem, kas nav saistīti ar muzeja izglītojošā darba kvalitāti	Nodrošināt regulāru muzeja aktivitāšu pieejamību visām muzeja mērķauditorijām, ievērojot vairākuma sabiedrības intereses, apzināt un rast risinājumus, kā pievērst uzmanību sabiedrības grupām, kuras ir bijušas pasīvas muzeja apmeklējumā, veidot šīm grupām atbilstošu piedāvājumu
Izglītības iestāžu grupu apmeklējumu samazināšanās	Turpināt ciešu sadarbību ar Valmieras pilsētas un novada izglītības iestādēm. Nodrošināt regulāru izglītojošo programmu pieejamību, kas sasaistītas ar mācību programmām izglītības iestādēs un var tās papildināt mācību procesa ietvaros. Piedāvāt piesaistošas izglītojošās programmas, kas piesaistītu tālāko novadu izglītības iestādes, izvēloties savus ekskursiju maršrūtus apvienot ar izglītojošo programmu muzejā
Daudzveidīgs apkārtesošo iestāžu kultūras piedāvājums, ņemot vērā, ka apmeklētāji ir vieni un tie paši	Apzināties savu auditoriju un piedāvāt tikai augstas kvalitātes pakalpojumus
Novada kultūras iestāžu pasākumu pārklāšanās, plānošanas problēma, kas pastāvīgajos apmeklētājos rada vēlmi izšķirties par vienu no iestāžu apmeklējumiem, ja tas notiek vienlaicīgi	Sekot līdzi Valmieras novada pasākumu kalendāram. Sadarboties ar citām kultūras iestādēm dažādu svētku un lielu novada pasākumu laikā, lai viens otru papildinātu, nevis konkurētu ar savu pakalpojumu piedāvājumu
Ietilpīgu, speciāli muzejpedagoģiskajām nodarbībām paredzētu telpu trūkums, lai spētu uzņemt lielas grupas vienlaicīgi	Izvērst muzeja piedāvājumu ārpus muzeja telpām, nodrošinot ekskursijas, izglītojošās programmas pilsētvidē
Muzeja speciālistu resursu trūkums situācijās, kad muzejpedagoģisko programmu vienlaikus vēlas apmeklēt liela klase vai vairākas klases kopā	Piesaistīt ārpusmuzeja speciālistus, gidus
Nepietiekama muzeja pakalpojumu pieejamība sabiedrības grupām, kas nevar klātienē saņemt muzeja pakalpojumus.	Veidot kvalitatīvu muzeja virtuālo piedāvājumu, lai tas ir pieejams plašākam lokam, neatkarīgi no dzīvesvietas. Izmantot digitalizācijas iespējas muzeja mājaslapā

III MĀRKETINGS

Mārketinga darba mērķis ir radīt pilnvērtīgu muzeja pakalpojumu, kas apmierinātu muzeja apmeklētāju vēlmes un intereses, ir pieejams sabiedrībai, tai skaitā dažādām interešu grupām, piešķirtu muzejam raksturīgu individualitāti, uzturētu aktīvu muzeja dialogu ar Valmieras novada iedzīvotājiem un viesiem.

Veidojot muzeju kā vietu, kur izzināt, līdzdarboties un sarunāties, VM izvēlas iespējami efektīvākos, interesantākos saziņas līdzekļus.

Mārketinga resursi

Lai apmierinātu muzeja apmeklētāju vēlmes un intereses, muzejs piedāvā plašu pakalpojumu klāstu (skatīt iepriekš "Piedāvātie pakalpojumi apmeklētājiem") dažādām mērķa grupām. Muzeja pakalpojumu cenu līmenis ir zems, kā arī muzejs piedāvā daudz bezmaksas pakalpojumu mazaizsargātām sabiedrības grupām. Tāpat muzejs nodrošina pēc iespējas ērtāku piekļuvi muzejam un sniegtajiem pakalpojumiem, arvien turpinot uzlabot pakalpojumu pieejamību. Lai sasniegtu savu auditoriju muzejs aktīvi reklamē savu piedāvājumu, izmantojot muzeja mājaslapu un sociālo tīklu kontus. Muzejs sadarbojas ar VNP ZUSAN, TIC, vietējiem medijiem. Informāciju par muzeja aktualitātēm sagatavo muzeja speciālisti, reklāmas dizainu veido muzeja speciālisti vai, atsevišķos gadījumos izstāžu autori.

Mārketingam un reklāmai muzejs izmanto arī VNP mārketinga un zīmola stratēģijas vadlīnijas.

Reklāma

Muzejs savu piedāvājumu reklamē digitāli:

- Informācija par muzeju, muzeja piedāvājumu un aktualitātēm tiek publicēta muzeja mājaslapā (<https://valmierasmuzejs.lv/>) un muzeja sociālo tīklo kontos Facebook (<https://www.facebook.com/valmieras.muzejs>), Instagram (<https://www.instagram.com/valmierasmuzejs/>), X (<https://x.com/Valmierasmuzejs>).
- Informācija par muzeju un muzeja piedāvājumu tiek ievietota Valmieras novada pašvaldības mājaslapā (<https://www.valmierasnovads.lv/>), Valmieras novada Tūrisma informācijas centra mājaslapā (<https://visit.valmiera.lv/>), Latvijas Muzeju biedrības mājaslapā (<https://muzeji.lv/lv>).
- Informācija par muzeja aktualitātēm tiek nosūtīta sadarbības partneriem (Valmieras novada ZUSAN, Visit Valmiera), medijiem (laikraksts "Liesma", reklāmas laikraksts "Tava Izvēle", Latvijas Reģionu televīzija ReTV, Kultūras Diena, arterritory.com u.c.), Valmieras valstspilsētas un novada izglītības un kultūras iestādēm, Valmieras novada pašvaldības darbiniekiem.

- Informācija par muzeja aktualitātēm tiek publicēta Valmieras novada pašvaldības izdevumā un Valmieras muzeja informatīvā atbalstītāja reklāmas laikraksta "Tava Izvēle" izdevumos.
- Muzeja speciālisti veido un izsūta digitālus ielūgumus uz izstāžu atklāšanām, pasākumiem, izglītojošām programmām, zinātniskiem lasījumiem u.c.
- Dažādi pētījumi, semināri, lekcijas, intervijas, videomateriāli, atskati uz pasākumiem tiek publicēti muzeja mājaslapā un Youtube kontā.
(<https://www.youtube.com/@valmierasmuzejs4484>).

Muzejs drukātu informāciju par piedāvājumu izvieto gan muzejā, gan ārpus tā. Drukātas afišas par muzeja speciālajām izstādēm un pasākumiem tiek izvietotas Valmieras muzeja Izstāžu namā un ekspozīcijas "de Woldemer" telpās, ārpus muzeja tiek nogādātas Valmieras novada apvienību centros, izvietota pie Valmieras Kultūras centra, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolā. Digitālā afiša tiek izvietota pilsētvidē stendā pie Valmieras Integrētās bibliotēkas.

Ekspozīcijā "de Woldemer" atrodas Valmieras Tūrisma Informācijas centrs, kas muzejam piesaista vairāk tūristu.

Muzejs rīko konkursus sociālajos tīklos, piešķirot brīvbiļetes par dalību, ar īpašām akcijām aicina apmeklētājus apmeklēt muzeju bez maksas (Muzeju nakts, ekspozīcijas "de Woldemer" dzimšanas diena, Valmieras pilsētas svētki), apmeklējuma laikā sniedzot papildus informāciju par muzeja piedāvātajiem pakalpojumiem.

Muzejs netieši reklamē savus pakalpojumus dažādās sadarbībās ar citām institūcijām, speciālistiem, kā arī sniedzot kvalitatīvus pakalpojumus muzeja apmeklētājiem.

Sadarbības partneri mārketingā

- Valmieras novada ZUSAN speciālisti;
- Valmieras novada TIC speciālisti;
- Valmieras novada KP speciālisti;
- VNP;
- Valmieras novada sadraudzības partneri Igaunijā, Vācijā;
- Valmieras valstspislētas un novada izglītības iestādes, kultūras iestādes un bibliotēkas;
- Citas izglītības iestādes, kultūras iestādes un bibliotēkas;
- Programma "Latvijas Skolas soma";
- Izstāžu sadarbības partneri;
- Latvijas muzeji;
- LMB;
- Valmieras novada uzņēmēji;
- Atbalstītāji/sponsori;
- Plašsaziņas līdzekļi;
- Latvijas Nacionālais kultūras centrs;
- VPR;

- NVO pārstāvji;
- Arhīvi.

Mārketinga darba prioritātes

Publicitātes pasākumus ikdienā nodrošinās VM un Valmieras novada pašvaldības ZUSAN (aktivitāšu preses relīzes un cita informācija tiek izsūtīta visiem galvenajiem Latvijas medijiem), izmantojot daudzveidīgas komunikācijas formas un iespējas. Mārketinga programma ietver: digitālo attēlu un relīžu regulāras publikācijas dažādās tīmekļvietnēs un to izmantošanu reklāmas izdevumos, īpašu pasākumu mārketingu muzejā, dažādu, tai skaitā starptautisku akciju laikā. No tiem var minēt starptautisko akciju Muzeju nakts, Eiropas kultūras mantojuma dienas, Hanzas tirdziņus, Zinību dienu muzeja pagalmā, ārtelpas izstādes, radošās darbnīcas, svinīgus un reprezentācijas pasākumus, un citus. Katram pasākumam tiek gatavota atsevišķa publicitātes un mārketinga kampaņa.

Galvenais mērķis ir sasniegt iespējami lielāko efektivitāti no ieguldīto resursu atdeves, nedublējot komunikācijas līdzekļus vienos un tajos pašos kanālos. Tas tiek harmonizēts arī ar sadarbības galamērķiem attiecībā uz galvenajiem tirgvedības pasākumiem.

N.p.k.	Publicitātes pasākums	Auditorija	Nodrošinātājs
1.	Reģionālie un nacionālie mediji (laikraksti, žurnāli, televīzija un radio, u.c.)	Vidzemes reģiona iedzīvotāji, pilsētas un novada viesi, tūristi	VM, VNP, ZUSAN
2.	Vietējie mediji (pašvaldības izdevumi, laikraksts "Liesma", Vidzemes televīzija)	Vidzemes reģiona iedzīvotāji, pilsētas un novada viesi, tūristi	VM, VNP, ZUSAN
3.	Uzziņu izdevumi	Vidzemes reģiona iedzīvotāji, pilsētas un novada viesi, tūristi	VM, VNP, ZUSAN
4.	Interneta vietnes 1. http://muzejs.valmiera.lv/ 2. http://www.valmiera.lv/ 3. http://www.valmiera24.lv/ 4. http://www.kulturaskarte.lv/ 5. http://is.nmkk.lv/-kopkatalogs 6. http://www.muzeji.lv/ 7. http://valmiera.zurbu.net/ 8. http://www.draugiem.lv/valmierasmuzejs/ 9. http://www.atputasbases.lv/ 10. http://www.vidzemesmuzeji.lv/ 11. citas	Latvijas iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN

5.	Afišas, ielūgumi, reklāmas lapas, informatīvie izdevumi, plakāti, pasākumu programmas, flajeri	Valmieras pilsētas un apkārtējo novadu iedzīvotāji	VM
6.	Vizuālā reklāma, stendi, norādes	Valmieras pilsētas un apkārtējo novadu iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN, KP
7.	Tūrisma informatīvās iespējas (izdevumi, tūrisma ceļveži, dalība vietējos un starptautiskos tūrisma tirgos, u.c.)	Valmieras pilsētas un Vidzemes reģiona iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN, TIC
8.	E- komunikācija (elektroniskās jaunumu vēstules, vēstkopas ārvalstu sadraudzības pilsētām u.c.)	Latvijas iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN
9.	Sociālie tīkli un citi interneta mediji (sociālo tīklu profili, interneta portāli), Valmieras muzeja mājas lapa muzejs.valmiera.lv	Latvijas iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN, KP
10.	Ekspozīcijas deWoldemer informatīvie un pētnieciskie izdevumi	Latvijas iedzīvotāji, tūristi, tūrooperatori	VM, VNP, ZUSAN, TIC
11.	Specifiska saziņa dažādu pasākumu un akciju laikā Valmieras muzejā	Valmieras pilsētas, novada un Vidzemes reģiona iedzīvotāji, tūristi	VM, VNP, ZUSAN
12.	Žurnālistu un tūrooperatoru vizītes, mediju pasākumi	Žurnālisti, tūrooperatori	VM, VNP, ZUSAN

Publicitātes materiālos tiek norādīta informācija par izmantotajiem līdzekļiem un citiem piesaistītā finansējuma avotiem. Papildu publicitāte tiek panākta ar integrētajām tirgvedības aktivitātēm, kas tiks īstenota ar Valmieras un apkārtējo novadu īstenoto tūrisma galamērķa aktivitāšu plānu. Attiecībā uz tirgvedības aktivitātēm, ir būtiski, lai tās nosedz pilnībā visus klienta – potenciālā apmeklētāja saskarsmes punktus pakalpojuma izvēlē, plānošanā, pieredzējuma saņemšanā un atgriezeniskās saiknes veidošanā.

Lai pilnveidotu muzeja piedāvājumu un komunikāciju ar sabiedrību, VM plāno izveidot mārketinga attīstības stratēģiju.